

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 25 (1792) 1984 BIRŽELIS-JUNE 21 • ŠV. KAZIMIERO METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Pasitinkant vyskupą

Žinia apie naujo vyskupo paskyrimą lietuvių išeivijai pasklido žaibo greitumu. Ji buvo laukiama jau ilgą laiką, nes abu esamieji lietuvių katalikų vyskupai yra pasiekę poilsio amžių. Vyskupas V. Brizgys yra perkopęs 80 metų slenkstį, o vyskupas A. Deksnys priartėjęs. Normaliose sąlygose jiedu būtų anksčiau susilaukę pavaduotojų, bet išeiviniame gyvenime teko sielovadinės atsakomybės našta pareigingai nešti žymiai ilgiau. Naujai paskirtajam vyskupui Pauliui Baltakiui, pranciškonui, teks netrukus perimti visą lietuvių katalikų išeivijos sielovadinę atsakomybę, nes yra paskirtas visai mūsų išeivijai už Lietuvos ribų. Žinoma, kol galės, talkins ir abu mūsų vyskupai emeritai, bet pagrindinė atsakomybė tenka naujai paskirtajam. Tame paskyrimo atspindį ir Vatikano nusistatymas duoti tautybėms išeivijoje po vieną vyskupą. Net ir labai gausią išeiviją turintys lenkai turi tik vieną vyskupą, skirtą jų sielovadai. Atrodo, kad ir lietuviai ateityje turės pasitenkinti vienu vyskupu, nors jo dvasinė teritorija — beveik visas laisvasis pasaulis. Jau vien tautiečių lankymas yra didelio masto uždavinys, reikalaujantis ir sveikatos, ir laiko, ir lėšų, ir kantrybės. Tai nėra turistinis keliavimas, o Evangelijos skleidimas ir dvasinis tautiečių gaivinimas.

APAŠTALINIS keliavimas tėra viena išeivijos vyskupo darbo dalis. Jo rūpestis yra daug platesnis, apimantis visą išeivių dvasinį gyvenimą. Jam turi rūpėti ir pasauliečiai, ir kunigai, ir vienuoliai, ir kolegija, ir jaunimas, ir vaikai, ir organizacijos, ir spauda, ir esamos mokyklos, ir stovyklos, ir ypač parapijos. Taigi darbo laukas yra labai platus. Metęs žvilgsnį į tokias platybes, vienas žmogus, kad ir pajėgus, gali pasijusti per silpnas prieš tokį uždavinį. Dėl to apdairus vyskupas negali būti solistinio tipo. Tokiam uždaviniui reikia ištiso choro, t.y. kolektyvo, kuris būtų tiesioginis vyskupo talkininkas. Net ir teritoriniai vyskupai, kurių darbo sąlygos yra normalios, negali apsieiti be tokių talkos kolektyvų. Jie turi sudarę savo tarybas, senatus, komisas ir planavimui, ir darbų vykdymui. Vyskupas stovi visos veiklos priekakyje kaip vyriausias vadovas, o darbus vykdo suteiktasis kolektyvas. Be tokio kolektyvo negalės apsieiti ir naujai paskirtasis mūsų išeivijos vyskupas, jeigu bandys pareigingai žiūrėti į savo paskirtį. O tokio žvilgsnio išeivinis mūsų gyvenimas laukia. Ir tai jau toliau, jau labiau, nes laikas tolina išeivius ne tik nuo Lietuvos, bet ir nuo lietuviškų tradicijų dvasiniame gyvenime. Būtina yra tvirta bei aktyvi vyskupo ranka, judinanti ir stiprinti esamas dvasines pajėgas. Jei naujasis vyskupas pasitenkins vien paradine veikla, savo misijos pilnai neatliks.

VIENAS didžiųjų vyskupo menų yra sugebėjimas telkti žmones bei organizuoti bendradarbius, remiantis moraliniu savo autoritetu. Dėl to pagrindinis naujojo išeivių vyskupo uždavinys pačioje pradžioje — sudaryti pajėgų sielovadinės veiklos branduolį, kuris galėtų planuoti ir veikti visos išeivijos mastu. Tai galėtų būti senatas arba taryba, sudaryta kvietiminiu būdu. Į tokį senatą turėtų įeiti pajėgiausi įvairių sričių žmonės — kunigai, vienuoliai-ės ir pasauliečiai-tės. Jų uždavinys — pastudijuoti esamą sielovadinę išeivijos būklę, įvertinti reikmes ir pateikti vyskupui konkrečius siūlymus. Vyskupo rūpestis būtų organizuoti įmonų siūlymų vykdymą esamų galimybių ribose. Pabrėžtini šie du paskutiniai žodžiai, nes nei mūsų vyskupas, nei jo sudarytasis senatas neturės normalios teisinės jurisdikcijos — valdžios. Išeivijos vyskupui tenka remtis tik moraliniu autoritetu. Visai kita padėtis būtų, jeigu jis turėtų normalią valdžią ir sudarytų neteritorinę lietuvių vyskupiją. Deja, dabartinėje santvarkoje to negalima tikėtis, tačiau ir vien moraliniu autoritetu remiantis dvasinėje srityje galima dar daug padaryti ir turėti pozityvios įtakos ir visą išeivijos gyvenimą. Galimybės povatininėje Katalikų Bendrijoje ta linkme yra padidėjusios. Dabar laikas jomis pasinaudoti ir tuo būdu pasitarnauti ir lietuvių išeivijai, ir visai lietuvių tautai. Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

Naujas partijos vadas

Kanada susilaukė naujo ministerio pirm. J. Turnerio, kuris yra septyniolikmetis jos istorijoje. Naujo liberalų vado rinkimuose nebuvo jokių didesnių staigmenų. Pasitvirtino daugelio spėjimas, kad rinkimai iš tikrųjų tebus iš politikos 1975 m. pasitraukusio finansų ministerio J. Turnerio karūnacija. Įtampas atnešė tik savo kandidatūrą paskelbęs energijos išteklių ministeris J. Chretienas, tačiau kiti penki kandidatavę ministeriai populiaramu nepasizėmė. Pirmajame balsavime žemės ūkio ministeris E. Whelanas gavo tik 84 balsus, indėnų reikalų ministeris J. Munro — 93, teisingumo min. M. MacGuiganas — 135, darbo ministeris J. Robertsas — 185, ekonominės plėtros ministeris D. Johnstonas — 278. Ilgai uždelstas

balsavimo rezultatų paskelbimas įtaigojo, kad pirmo vietoje tvirtai iškopė J. Turneris, antrąją vietą palikęs J. Chretieną. Spėjimas pasitvirtino: J. Turneris gavo 1.593 balsus, J. Chretienas — 1.067. Iš tolimesnio balsavimo pasitraukė visi, išskyrus 278 balsus gavusį, bet didesnio svorio neturintį D. Johnstoną. M. MacGuiganas savo 135 rėmėjus nukreipė J. Turnerio pusėn. Kiti pasirinko J. Chretieną, kuriam nedaug teigiamų balsų, tačiau labai ribotas rėmėjų skaičius. Antrajame balsavime J. Turneris gavo 1.862 balsus, J. Chretienas — 1.368, D. Johnstonas — tik 192. J. Turneris, be abejonės, buvo rimčiausias kandidatas, siekiantis liberalų partijos atnaujinimo, jos populiarumo atstatymo vakarinėje Kanados dalyje. Jo

Lietuvaitės, besirušdamos tautinių šokių šventei, atlieka gėlių šokį

Nuotr. O. Burzdžiaus

Užmirštų valstybių gyvenimas ir žlugimas

Prancūzijos dienraštis "Le Monde" prisiminė Baltijos valstybes Latvijos perversmo 50-čio proga

Š. m. gegužės 20-21 d. laidotoje įtakingasis Prancūzijos dienraštis "Le Monde" išspausdino Denis Parini straipsnį apie užmirštą Baltijos valstybių gimimą ir žlugimą, pasinaudodamas prancūzų ir vokiečių šaltiniais. Iš prjungtos pastabos matyti, kad jam buvo prieinami leidiniai Stuart R. Schram, L'Union sovietique et les Etats baltes ir Les frontieres europeens de l'URSS 1917-1941. Be to, autorius kaip patikimą šaltinį nurodo vokiečių istoriko Georg von Rauch Geschichte der Baltischen Staaten 1970 m.

Savo straipsnį autorius pradeda nuo 1934 m. įvykusio Latvijoje perversmo, kuris pasuko valstybės vairą iš parlamentinės sistemos į diktatūrą. Užsienio spaudoje tai mažai tebuvę pastebėta. Toji spauda mažai tekreipusi dėmesio tada, kai Baltijos valstybės nuo 1917 m. įžengė Europos valstybių šeimon, ir tada, kai jos žlugo.

Mažos baltiečių tautos esančios maždaug vienodo dydžio gyventojų skaičiumi ir užimama geografine erdve (? Red.). Jas visas jungė nuo 1795 m. Rusijos carų valdžia, tačiau tai nekludė vyrauti vokiečių ba-

siurinkimas vadu yra smūgis P. E. Trudeau, nes J. Turneris į vadus kandidatavo ir 1968 m., kai P. E. Trudeau pergalei užsitikrinti prireikė net penkių balsavimų, o dabar į vadus iškopė be jokių rimtesnių varžybų. Tai liudija didelį nuomoninių pasikeitimą liberalų partijoje. Dabar J. Turneris ruošiasi perimti ministerio pirmninko pareigas, planuoja naujo ministerių kabineto sudarymą ir parlamento rinkimų paskelbimą. P. E. Trudeau, prieš (Nukelta į 8-tą psl.)

ronams Estijoje bei Latvijoje, lenkų dvarininkams — Lietuvoje.

Tautinis atgimimas, prasidėjęs XIX š. viduryje, išugdė tautinę kultūrą, švietimą, vietinę administraciją, kooperatinį judėjimą ir ekonominį gyvenimą. Tai esą vedė į reikalavimą autonomijos, nes apie nepriklausomybę galvoti buvo dar per anksti. Kilusi Rusijoje revoliucija sudariusi sąlygas baltiečiams reikalauti nepriklausomybės. Prisidėjęs vokiečių-rusų karas ir pačių baltiečių kariuomenių laisvės kovos. Pagaliau 1920 m. sovietinės Rusijos vyriausybė pripažino Rusijos valstybės nepriklausomybę. Esą netrukus Baltijos valstybės tapo Tautų Sąjungos nariomis ir įvedusios savo kraštuose demokratine santvarką.

Per pirmąjį dešimtmetį Baltijos valstybės pasiekusios palyginti nemažą ekonominę gerovę. Lietuva, kaip žemės ūkio kraštas, netekęs Rusijos rinkos, mažai tekenėjęs. Sunaikiau buvo Estijai su Latvija, kurioms reikėjo rasti naujas rinkas savo pramonei Vokietijoje ir Britanijoje.

Demokratinė santvarka nebuvusi sklaidi dėl daugybės partijų, stiprių tautinių mažumų ir dėl asmeninių rietimų. Atėjusi į politinį gyvenimą radikalioji dešinė. Lietuvoje jai vadovavęs "nepriklausomybės tėvas" Antanas Smetona, kuris 1926 m. perversmu padaręs galą demokratinei santvarkai. Estijoje ir Latvijoje panašūs sąjūdžiai iškilo vėliau, būtent 1934 m. Latvijoje perversmas įvyko gegužės 15 d., o Estijoje — kovo 12 d.

Straipsnio autorius pažymi, kad visose trijose Baltijos valstybėse perversmus įvykdė ne

avantiūristai, o žymūs nepriklausomybės kovų dalyviai. Pasak autoriaus, autoritetingai režimai buvę skirtingi — jie svyravę tarp tradicinės kariškos diktatūros (Lietuvoje), diriguojamos bei jėga palaikomos demokratijos (Estijoje) ir beveik fašistinio valdymo (Latvijoje).

Valstybinės iniciatyvos ir korporacinės sistemos (profesinių sąjungų-korporacijų) dėka Baltijos valstybės atsigavusios ekonomiškai, tačiau išorės pavojai nepriklausomybei viską sukludė. Jos esą bandė nuo 1934 m. sudaryti bendrą sąjungą, bet pateko į tarptautinės politikos sūkuri. Vokiečių-sovietų sandėris atidavęs Estiją su Latvija sovietinės jėgos sričiai. (Autorius nemini, kad vėliau sovietinė sferon pateko ir Lietuva, Red.).

Sov. Sąjunga, 1939 m. užėmusi rytinę Lenkiją, privertusi Baltijos valstybes pasirašyti tarpusavio pagalbos sutartis bei įsileisti sovietines jėgas, o 1940 m. birželio mėnesį užėmusi visas tris Baltijos valstybes. Oficialus jų įjungimas Sov. Sąjungon įvykęs rugpjūčio 3, 5 ir 6 d.

Taip prisimena Baltijos valstybes "Le Monde" bendradarbis, pasiskaitęs istorinių knygų. Deja, autorius čia ir sustojo, nepažvelgė į Baltijos valstybių nueitą kryžiaus kelią per daugiau kaip 40 metų vokiečių ir sovietiškoje okupacijoje. Jis, kaip žurnalistas, užuot rašęs apie Baltijos valstybių užmarštį, turėtų atskleisti jų dabartį ir informuoti skaitytojus apie jų išsilavinimo pastangas. Į tai galėtų atkreipti žurnalisto dėmesį Prancūzijos lietuvių, parašydami jam laiškus bei nusiųsdami atitinkamos literatūros. M.

Pasaulio įvykiai

JAV PREZ. R. REAGANAS YRA PASIRUŠĘS SUSITIKTI SU sovietų kompartijos vadu K. Černenka be jokių iš anksto nustatytų reikalavimų, branduolinių ginklų derybų atnaujinimo Ženevoje. Pasak jo, durys tokiam susitikimui yra atviros, bet jomis greičiausiai nebus pasinaudota artimoje ateityje, kol nėra įvykę prezidento rinkimai. Iš Maskvos taip pat atėjo pranešimas, kad abiejų vadų susitikimas šiuo metu būtų per ankstyvas. K. Černenka vėl pasiūlė atsakyti antisatelitinių ginklų erdvėse. Atrodo, įtakos šiam pasiūlymui turėjo amerikiečių pasiektas naujas laimėjimas šioje srityje. Pirmą kartą iš JAV išsautą "Minuteman" raketą erdvėse virš Ramiojo vandenyno tiesioginiu pataikymu sunaikino iš Meck salos ten išsauta kita raketa, neturėjusi branduolinio užtaiso. Taikinį ji pasiekė 100 mylių aukštyje. Lig šiol antiraketiniams ginklams buvo numatomi branduoliniai užtaisai, praktiškai reiškiantys dviejų branduolinių užtaisų sprogimą erdvėse, pavojingą žemės gyventojams. Puolamosios raketos sustabdymas ir jos sunaikinimas paprasta raketa yra naujas JAV technikos laimėjimas, sumažinantis branduolinio karo grėsmę.

Keliaujantis popiežius

Šveicarijos katalikus aplankė popiežius Jonas-Paulius II, su jais praleisdamas šešias dienas. 1980 m. duomenimis, Šveicarijoje yra 3 milijonai protestantų ir 2,8 milijono katalikų. Tai buvo pirmas popiežiaus apsilankymas po 1418 m. Savo kalbose jis skatino laikytis socialinio teisingumo, siekti taikos, pagerinti užsieniečių darbininkų būklę. Šveicarija turi beveik milijoną užsieniečių darbininkų, atliekančių pigiausius darbus, kurių nenori imtis patys šveicarai. Jonas-Paulius II taipgi ragino remti vargšus pasaulyje, siekti, kad slaptų sąskaitų sistema turintys bankai savo kapitalą panaudotų ne karo, o taikos reikalam.

Palaidojo vada

Paduvoje, dalyvaudamas Europos parlamento rinkiminių mėnuose, mirė Italijos komunistų vadas E. Berlingueris, ištiktas kraujo išsiliejimo smegenyse. Jį iš Paduvos Romon savo lėktuvu parvežė Italijos socialistas prez. S. Pertinis. Velionis yra laikomas nuo Maskvos nepriklausančio europinio komunizmo steigėju. Velionis buvo viešai pasmerkęs Sovietų Sąjungos invaziją į Afganistaną, ankstesnius įsiveržimus į Vengriją ir Čekoslovakiją. Beveik du milijonus narių turintis italų kompartijai E. Berlingueris vadovavo 12 metų, tačiau su ja valdžion neįsuko. 1976 m. parlamento rinkimuose komunistai buvo gavę 34% balsų, o 1983 m. nukrito iki 29,9%. Jo laidotuves Romoje sutelkė apie milijoną italų, kurių eilėse buvo ir nekomunistų. E. Berlingueris buvo ateistas, tačiau savo katalikę žmoną ir tris vaikus pats nuvedavo šventovėn.

Šiame numeryje:

Pasitinkant vyskupą

Naujai paskirto vyskupo laukia platus darbo barai

Užmirštų valstybių gyvenimas ir žlugimas

Baltijos valstybes prisiminė prancūzų dienraštis "Le Monde"

Anglas sakė pamokslą apie Lietuvą

Britanijos lietuvių katalikų veikėjų suvažiavimas ir pamaldos

Nikaragva žaidžia su ugnimi

"TŽ" bendradarbis P. Amerikoje apie tenkystę politinę būklę

Apie nusikaltimus, gėdą, garbę ir patarimus

Atsiliepiamas į dr. Sereikos samprotavimus opioju klausimu

Lenkų kvietimas lietuviams

Amerikos lenkų kongreso svarstybos ir vilniečių nuomonė

Pataria patiems išsilaisvinti

Europietis rašytojas apie vakariečių ir Jaltos susitarimus

Lietuvis — indėnų kalbos mokovas

Kun. K. Bėkšta, salcietis, ilgametis Amazonės srities misijonierius

Inžinierius su istorine nuovoka

Dr. J. Jakštas apie velionį Petrą Lelį, mirusį Toronte

Ar tau patinka Picasso?

Dail. A. Algiminas apie moderniojo meno kraštutinumą

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Laidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$19, pusmetinė — \$10, mėmė — \$25
(Amerikoje — JAV doleriais)

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$19.00 per year, \$10.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Anglas sakė pamokslą apie Lietuvą

Katalikų suvažiavimas ir šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties minėjimas Nottinghamame, Anglijoje

Gegužės 19 d. Nottinghamame, Židinio patalpose, įvyko visuotinis DBLK Bendrijos Federacijos suvažiavimas. Dalyvavo 34 atstovai.

Suvažiavimas pradėtas iškilmingomis Mišiomis, kurias atnašavo vysk. A. Deksnys, kan. V. Kamaitis ir kun. dr. J. Sakevičius, MIC. Vyskupys pasakė puikų pamokslą.

Pirm. P. Popika pradėjo suvažiavimą, pirmininkauti pakviesdamas S.B. Vaitkevičių, sekretoriauti — G. Kaminskienę.

Suvažiavimą sveikinio vysk. A. Deksnys, kartu tardamas ilgesnį žodį suvažiavimo proga; kun. dr. J. Sakevičius, MIC, E. Šova — DBLS centro valdybos vardu, S.B. Vaitkevičius — LS Sąjungos, R. Popikienė — DBL filatelistų, J. Narbutienė — Šiluvos Marijos dr-jos.

Raštu sveikinimai gauti: iš šv. Tėvo, vysk. V. Brizgio, kun. J. Andriūšo, Lietuvos atstovo Londone V. Balicko, DBLJ sąjungos pirmininko R. Juozelskio, Anglijos skautų J. Maslausko ir kt.

Centro valdyba pabrėžė šios organizacijos pastangas jungti šio krašto lietuvių katalikus, skatinti į apaštalavimo ir sielovados darbą, neišskiriančius lietuviškos tautinės, socialinės ir kultūrinės veiklos. Ji palaiko glaudžius ryšius su DBLS ir lietuviškomis organizacijom. Kas metai rengia sąsąrydį, remia drabužių siuntinius Seinų krašto lietuviams.

Po diskusijų ir pranešimų priėmimo sekė trumpi pokalbiai, liečiantys lietuviškus-krikščioniškus klausimus. Dr. S. Kuzminkas iškėlė keletą puikių minčių, pvz. reikalauja kardinalo Lietuvai, siūlyti sąžinės kalinio Petkaus kandidatūrą į Nobelio premiją, Lietuvos atstovo Jungtinės Tautos. J. Narbutienė kalbėjo apie Rožinio kalbėjimą, kun. dr. J. Sakevičius — apie arkiv. Matulaciū šventumo bylą, G. Kaminskienė — apie Motinos dieną, kun. dr. S. Matulis, MIC, — apie šv. Kazimiero minėjimo iškilmes Romoje, kartu perduodamas iš juostelės popiežiaus sveikinimą lietuviams lietuviškai.

Išrinkta nauja centro valdyba: kun. dr. S. Matulis, G. Kaminskienė, N. Narbutienė, P. Dzidolikas ir A. Jakimavičius. Revizijos komisija: A. Jeloveckas, P. Popika ir K. Bivainis.

Rezoliucijų komisija (kan. V. Kamaitis, kun. J. Sakevičius ir S. Kasperas) pateikė šias rezoliucijas, kurias suvažiavimas priėmė: 1. Šv. Tėvui telegrama: sveikinimas ir padėka už šv. Kazimiero 500 metų sukakties iškilmes. 2. Pasiūsti prašymą Norvegijos karaliui dėl sąžinės kalinio V. Petkaus kandidatūros į Nobelio premiją. 3. Rožinio kalbėjimo reikalas. 4. Suvažiavimo sveikinimas lietuviams Lietuvoje ir išeivijoje.

Suvažiavimas baigtas malda ir Tautos himnu.

Nikaragva žaidžia su ugnimi

VYTAUTAS A. DAMBRAVA,
VENEZUELA

Prieš mūsų akis atsiveria naujas aktas Vidurio Amerikos dramoje, ir mes negalime likti nuosalu, nesuinteresuoti stebėtojai. Prasideda komunistinio Nikaragvos režimo agresija prieš Kostariką. Ji reiškiasi kaskart įžulesnėmis formom. Dažni Kostarikos erdvės ir krašto teritorijos pažeidimai jau nebegali būti aiškiami, kaip vietinio pobūdžio nesuspilimai.

Politinė įtampa tarp Nikaragvos ir Kostarikos yra kritiško pobūdžio. Nikaragvos režimas provokuojančiais kaltinimais dėl tariamai Kostarikos teikiamos pagalbos antisandinistiniams ARDE sukilėliams, vykdo puolimus šiaurinėje Kostarikos pasienio zonoje.

Puldinėjimai

Š. m. balandžio 27, sekmadienį, du Nikaragvos režimo aviacijos kovos lėktuvai penkis kartus pažeidė Kostarikos teritoriją, iššaudami mažiausiai 50 "Rocket" tipo raketų. Raketiniais 68 mm diametro sprogmenimis apšaudyta San Isidro de Pocosal kaimiečiais apgyvendinta vietovė Tiricias zonoje, trys kilometrai nuo Nikaragvos pasienio. 54 kostarikiečiai atsidūrė tiesioginiame mirties pavojuje.

Gegužės 3 d. komsandinistų daliniai artilerijos (mortyrų) ir šautuvų ugnimi puolė kostarikiečių pasienio sargybą, susidedančią iš 17 asmenų, ir jų būstinę, pridarydami nuostolių. San Jose dienraštis "La Nacion" pranešė, kad puolimas buvo pradėtas įžeidinėjant šūkiu ir keiksmais, provokuojant pasienio sargybinius. Šeši artilerijos sviediniai sprogo sapoa upės pakrantėse, apgraudami sienas pastato, kuriame buvo civilinė Kostarikos pasienio sargyba ir kuriai pavesta apsaugoti Penas Blancas muitinė. "New York Times" dienraštis irgi patvirtino, kad artilerijos sviediniai sprogo apie puspenktą kilometro nuo Nikaragvos sienos, Kostarikos teritorijoje, ir civilinei kostarikiečių sargybai buvo duotas įsakymas atsilaudyti.

San Jose radijo stotis "Reloj" pranešė, kad puolimo metu ugnies zonoje buvo studentų grupė ir Raudonojo kryžiaus darbininkai. Laime, aukų nebuvo. Radijo stotis "Impacto" pranešė, kad puolime priešais naudojo sunkius artilerijos pabūklus. Vykdydama ankščiau duotas instrukcijas, civilinė policija gynėsi. Puolimas buvo toks stiprus, kad turėjo skubiai išsukti sunkiosios artilerijos dalinį agresijai atremti.

Diplomatiniai žygiai

Po balandžio 29 d. incidento Kostarikos užsienio reikalų min. Carlos Jose Gutierrez įteikė Nikaragvos užsienio reikalų min. E. Escoto "labai griežtą" protesto notą dėl iš anksto apgalvoto, sąmoningo puolimo. Notoje pažymima, jog tai buvęs "pats šurpiausias incidentas pastarųjų dviejų metų laikotarpį; dėl to tarpusavio santykiai yra pašiļę, kaip niekad praeityje. Agresyvi Nikaragvos politika yra sąmoningai aštrinama prieš Kostarikos vyriausybę, neturint tam absoliučiai jokio pateisinimo." Notoje primenama, kad gegužės 2 d. Kostarikos prezidentas Monge davė įsakymą viešosios apsaugos daliniams agresijos pasikartojimo atveju "naudoti visas turimas priemones kiekvienai

ir bet kokiai naujai agresijai atremti ir valstybiniam suverenitetui apginti". Užsienio reikalų min. Gutierrez reikalavo komunistinį Nikaragvos režimą nubauti atsakingus asmenis ir atlyginti kraštui bei gyventojams padarytus nuostolius.

Maža to. Gegužės 3 d. Gutierrez sušaukė visus Amerikos kraštų (OAS) ambasadorius, kad juos painformuotų apie grubų Kostarikos teritorijos pažeidimą ir apie vėliausius komsandinistų puolimus; ambasadoriai įsipareigojo incidentus referuoti savo vyriausybėms. Sekančią dieną buvo suaukti kitų kraštų ambasadoriai. Visiems buvo įteikta protesto notos nuorašas drauge su nuorašu rašto, pasiūsto keturių kraštų vyriausybėms, kurios sudaro vadinamąją "Contadora" grupę (Kolumbija, Meksika, Panama, Venezuela), įsipareigojusią bandyti atstatyti taiką Vidurio Amerikoje. Taip pat įteiktos fotografijos ir kita, kaltę įrodomoji medžiaga.

Ambasadorių posėdyje dalyvavęs Kostarikos civilinės gvardijos generalinis direktorius plk. Oscar Vidal atpašakojė pačius svarbiausius teritorijos pažeidimo ir ginkluotos agresijos pavyzdžius pastarųjų aštuonių mėnesių laikotarpyje. Detaliai kalbėdamas apie šešis ginkluotos agresijos atvejus, jis pabrėžė, kad kiekvieną kartą puolimus vykdė komsandinistų "liaudies kariuomenė" (EPS) ir jų karinė aviacija (FAS).

Patikimomis žiniomis, buvo dar vienas puolimas, ir tai gegužės 1 d. Kostarikos teritorijoje buvo apšaudyta ir artilerijos sviediniai sprogo prie pat gyvenamųjų namų. Nacionalinė kostarikiečių gvardija pasakė, jog šių agresijos veiksmų negalima pateisinti jokių komunistų pretekstu, nes toje pasienio zonoje nebuvo pastebėta jokio antisandinistinių dalinių judėjimo. "Buvo atvira agresija, — sakė plk. Montero, — ir to ilgiau pakęsti negalima".

Nesėkmingi bandymai

Keistu sutapimu, kai komsandinistai vykdė balandžio 29 d. puolimus Kostarikos pasienio zonoje, Kostarikos užsienio reikalų ministeris buvo Panamoje pasitarimams su "Contadora" grupės nariais, prašydamas jų intervencijos, kad Nikaragvos komunistų vykdomi agresijos veiksmai Kostarikos teritorijoje būtų sustabdyti. Posėdy dalyvavę keturių kraštų užsienio reikalų ministrai principu sutiko su Kostarikos reikalavimu. Net ir pats Nikaragvos užsienio reikalų min. Miguel D'Escoto sutikęs priimti "Contadora" valstybių siūlymą — pasiūsti stebėtojų grupę patikrinti, kokia iš tikro yra padėtis Kostarikos ir Nikaragvos pasienio zonoje.

Kostarikos užsienio reikalų ministeris nežinojo, kad beveik tuo pačiu metu komsandinistai jau vykdė kitą puolimą, panaudodami karinius lėktuvus, ir kad Kostarikos saugumo taryba jau buvo įsakiusi ginklu atremti puolimą.

Gutierrez nuomone, visas reikalas yra nepaprastai pavojingas. Tačiau Kostarikos vyriausybė yra nusistačiusi naudoti visas galimybes, teikiama "Contadora" grupės. "Aš gi negalju, 24 valandoms praėjus po prašymo "Contadoros" intervencijos, stumti "Contadora" šalin ir eiti į Amerikos valstybių organizaciją (OAS) su savo skundu". Tokį

samprotavimą pareiškė Kostarikos užsienio reikalų ministeris gegužės 1 d. Jei šis bandymas su "Contadora" nepavyks, Kostarikai gali tekti eiti ne tik į OAS, bet ir į Jungtines Tautas. Kostarika jau kreipėsi į JAV, prašydamas karinės pagalbos savo nepriklausomybei apginti.

Negalima užmiršti, kad Salvadoras ir Honduras taip pat turi tos pačios rūšies problemų su Nikaragva.

Kostarika neturi savo kariuomenės — tikait 7,000 asmenų policijos korpa. Taigi praktiškai Kostarika yra beginklis kraštas. Vien dėl to niekam nekyla abejonė, kad Kostarika nori taikos ir gerų santykių su savo kaimynais.

Taikintojų grupė

"Contadora" valstybių grupė neša didelę atsakomybę. "Contadora" turi suprasti, kad dabartinės nelaimės šaknis glūdi agresijos politikoje, kurią veda Kuba per Nikaragvą. Kalbant išskirtinai apie Kostariką, "Contadoros" užsibrėžtoji dvidešimt vieno punkto programa gali būti suvesta į vieną, vienintelį punktą: įtikinti komunistinį-sandinistinį Nikaragvos režimą atsisakyti agresinės politikos krašto viduje ir santykiuose su savo kaimynais. To visai pakaktų atstatyti taiką vidurio Amerikoje.

Atsiranda kaskart daugiau balsų, sakantių, kad "Contadoros" grupė yra lyg Panamos tautinių šokių šokėjos: drabužiai žavūs, o šokis lėtas ir nuobodus. Tuo tarpu Nikaragva sovietų pavyzdžiu šoka komunistinę "kazačioką"; šoka iš karto aukštn ir į visas puses, skubiai vykdydama savo planą: užvaldyti visą Vidurio Amerikos sceną, o po to — gal dar daugiau.

Pagrindinis klausimas yra sekantis: gali, ar ne "Contadora" grupė turėti pakankamai įtakos Nikaragvai sutramdyti ir jai grąžinti į demokratinių laisvės kelią? Jeigu galės tai padaryti, jų misija bus pavykusi, jei negalės, apgalles taudami turėsime pripažinti, kad ši valstybių grupė yra neriztinga ir silpna.

Nikaragva žaidžia su ugnimi. Iš patyrimo žinome, kad komunistai su ugnimi žaidžia labai pavojingai. Nelemti įvykiai Kostarikos pasienyje akivaizdžiai rodo, jog ligišioliniai "Contadora" valstybių bandymai komsandinistiniam režimui reikiami įspūdzio dar nepadarė. Managva mano pajėgianti susitvarkyti su "Contadora": komunistinis režimas sveikins "Contadora" grupės pastangas ir darys savo, plėsdama agresijos politiką.

Neabejojame, kad dabartinės "Contadora" valstybės įžvelgia problemos šaknis. Bėlieka jas rauti. Jungtinių Valstybių akys pirmiausia yra kreipiamos į Venezuelą, nes ji yra bene stipriausias demokratinis kraštas P. Amerikos žemyne ir turbūt įtakingiausias šios grupės narys. Venezuela turi tvirtai imtis iniciatyvos: įpareigoti kitus šiai grupei priklausančius narius veikti ryžtingai, nežiūrint kai kurių nemalonių šios misijos aspektų.

Bookbinding Studio "SAMOGITIA"

meniškai triša knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvis.
Telefonas 625-2412

P. O. Box 1343, Postal Station "B"
Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Brangiai Motinai

A+ A

EMILIJAI JOKŪBYNIENEI

Lietuvoje mirus,

jos sūnams — KĘSTUČIUI ir JONUI, jo žmonai IRENAI, vaikiai JOLANTAI, KRISTINAI ir PAULIUI reikiame nuoširdžią užuojautą —

Genovaitė ir Petras Breichmanai

MYLIMAI MAMYTEI

Skotijoje mirus,

jos sūnų Kanados lietuvių bendruomenės Oakvillės apylinkės narį JOHN McKENNA su šeima nuoširdžiai užjaučiame —

KLB Oakvillės apylinkės valdyba ir nariai

A+ A

JERONIMUI VALAIČIUI

mirus,

žmoną dr. O. VALAITIENĘ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

H. Rickienė

J. V. Narušiai su šeima

A. K. Žilvičiai su šeima

Žmogau, dienų triukšmingam spiečiuje esi tik niekis tu,
Visa būtis tava — tik sužibuojanti sekunde! ...

S. Santvaras

Mylimai Motinai

STEFANIJAI PAŠKEVIČIENEI

Lietuvoje mirus,

jos dukrai v.s. MARIJAI VASILIAUSKIENEI jos, šeimai bei artimiesiems reikiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime —

Toronto skautininkių ir skautininkių ramovės ir skaučių "Šatrijos" tuntas

JULIJŲ STRODOMSKĮ ir Poniją,

jo broliui JURGIUI

Lietuvoje mirus,

nuoširdžiai užjaučiame —

D. Bartulienė

A. Aleliūnienė

B. O. Čeikos

S. V. Jakubickai

M. D. Norkai

P A D Ė K A

Mylimam sūnui ir broliui

a. a. VACLOVUI V. IVANAUSKUI

tragiškai žuvus,

reiškiame nuoširdžią padėką gerb. klebonui kun. Jonui Staškui už visokeriopą pagalbą bei pagūdą, už maldas laidotuvių namuose, Mišias laidotuvių dieną ir apeigas kapinėse.

Dėkojame muzikui J. Govėdai ir Br. Mackevičiui už vargonavimą bei giedojimą šventovėje. Dėkojame aplankiusiems vėlonį laidotuvių namuose, užprašiusiems Mišias, aukojusiems spaudai bei labdarai, palydėjusiems jį į amžino poilsio vietą — lietuvių kapines Mississaugoje.

Nuoširdus ačiū karsto nešėjams, šeiminkėms, paruošusioms pietus — B. Stanulienei, St. Vaitiekūnienei, Kornelijai Vaitiekūnaitei. Taip pat nuoširdus ačiū ponioms, paruošusioms pyragus laidotuvių vaišėms.

Dėkojame visiems, pareiškusiems užuojautą žodžiu bei raštu.

Dėkingi tėvai —

Vacys ir Vilma, broliai — Jonas su šeima, Antanas ir sesuo Rita su šeima

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai

- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

DAINORA JUOZAPAVIČIŪTĖ iš Toronto kalba apie Laisvės olimpiadą ir olimpinio žibinto nešimą per Amerika visuomeninių studijų savaitgalįje Niujorke 1984. V. 10-11. Iš kairės prie stalo jaunimo sąjungos veikėjai: GINTĖ DAMUŠYTĖ, svarstybų pirm. RIMANTAS STIRBYS iš Filadelfijos, JAV-bių Lietuvių jaunimo sąjungai atstovavęs AUDRIUS REMEIKIS iš Čikagos ir PLJS pirm. GINTARAS GRUŠAS iš Los Angeles Nuotr. V. Mazelio

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakyms atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

Buvęs dabartinės Lenkijos ambasadorius Japonijai dr. Z. RURARZ kalba PLB visuomeninių studijų savaitgalyje Niujorke 1984.V.11. Dešinėje – buvęs JAV ambasadorius Jungtinėms Tautoms CHARLES LICHENSTEIN ir PLB visuomeninės komisijos pirm. inž. ALGIS GEČYS Nuotr. V. Maželio

Apie nusikaltimus, gėdą, garbę ir patarimus

Lietuvio kaltinimai savajai tautai ir nepagrįsti samprotavimai

A. KALNIUS

Jau kelintą kartą "TŽ" skaitytojams tenka susidurti su dr. S. Sereikos nuomone lietuvių-žydų santykių klausimu. Jis yra nepalaužiamas žydų gynėjas ir lietuvių tautos kaltintojas kolektyvinio nusikaltimo plotmėje. Jis net nusiskundžia, kad lietuviai yra netolerantiški jo atžvilgiu.

Taip, tolerancija yra teigiamas ir teiktinas žodis, bet sakykite, ar lietuvis gali būti tolerantiškas rusų komunistų nuomonei, pagal kurią jie pavergė jo tautą, apiplėšė jos gyventojus, suvaržė sąžinės laisvę ir nekaltus žmones ištrėmė į Sibiro taigas kančias ir mirčias? Juk šitokia nuomonė yra šėtoniška. Tolerantiškai nusilenkti prieš blogio autorius — ne lietuvių pašaukimas. Vaidnasi, tolerancija ne visais atvejais yra tinkamas atsakymas.

O ką pasakyti apie toleranciją žydams? Be abejonės, jų tarpe yra puikių žmonių. Mes juos ne tik toleruojame, bet ir gerbiame. Bet kaip toleruoti tuos, kurie mūsų nekaltą tautą iškėlė ant gėdos stulpo? Ne, netiesios mes netoleruojame. Kolektyvinis nusikaltimas, kurį žydai panaudojo apkalinti mūsų tautą žydždystėje, yra kerštas užtvirtinus sąmonės apraišką, pasaulyje būdinga ypač žydams ir komunistams.

Netolerancija dr. S. Sereikos atžvilgiu, mano supratimu, reiškia tik nepritarimą jo nuomonei.

* * *

Dr. S.S. sako: "Jie (lietuviai, AK) nemato savo kaltės. Kaltina vien nacių, pačius žydus, bendrą politinę padėtį ir t.t." Argi lietuviai turi dirbtinai kaltinti save? Juk Lietuvoj niekam nė į galvą nebuvo atėjusi mintis, kad reikia žydus naikinti. O kas gi galėtų kaltinti žydus, kai jie patys ryžosi save sunaikinti? Tik Vokietijos naciai buvo žydų naikintojai, teoretikai, vykdytojai ir okupuotų kraštų kurstytojai. Gerbiame Daktarę, juk niekas iš mūsų tautiečių nėra užginčijęs, kad buvo lietuvių ir nacių sukurstyti ir kerštytoji, ir kriminalistinė, kuri vokiečiams talkino. Gal kiek jų buvo daugiau pirmąją karo dieną, bet vokiečiams įkėlus koją į mūsų teritoriją, beveik visi kerštytojai atriki, beliko tik komunistuojantys lietuviai, nespėję pasitraukti į Rusiją, ir tokie pat kitataučiai. Jų gi buvo ne daug, gal keli šimtai. Ir ne už juos lietuviai kovoja, o už savo tautą, kurią žydai kaltina pagal savo kolektyvinio nusikaltimo "teisyną". Tai kokią "savo kaltę" lietuvių tauta turi pamatyti, jeigu ji niekad nebuvo numaciusi nė vieno plauko nuo žydų galvos išrauti? O jeigu kartais kas nors ir grybštelėdavo žydams, tai reikia žinoti, kad besiginas žmogus gali savo priešą taip pat gerokai įskaudinti.

Reikia dr. S. Sereikai priminti ir tai, ką jisai greičiausiai sąmoningai nutyli. Kas galėjo kerštaujančius lietuvius ir kitus nutildyti, jeigu jų tauta tų pačių Vokietijos nacių

buvo okupuota, pavergta, pati nutildyta, palikta be valdžios ir be jokios galios drausmei palaikyti? Taigi nereikėtų straipsnio autoriui tuščiažodžiauti: "nemato savo kaltės". Dar reiktų jam žinoti, kad žydų getų policijos pareigūnai patys sudarinėdavo ilgus savo brolių sąrašus ir juos išduodavo mirčiai ir gestapininkų rankas. Kodėl tad išlikę žydai nekaltina savo tautos žydždystėje? Juk per visus jų getus Lietuvoje žydų policininkų greičiausiai buvo nemažiau, kaip lietuvių nacių talkininkų, o ypač procentualiai imant, pagal gyventojų skaičių, jų buvo žymiai daugiau nei lietuvių.

Idant būtų dr. S. Sereikai aiškiau, čia tenka suminėti bent vieną įvykį, kodėl lietuviai ant žydų pyko ir, karui prasidėjus, jiems keršio. Tai įvykis Telšių kalėjime ir Raimnių miške. Prieš karą visur norėta sunaikinti kalėjimų kalinius. Pavyko ne visur. Betgi už tuos, kurių nepavyko sulikviduoti kituose kalėjimuose, turėjo žiauriai atsakyti telšiškiai kaliniai. Juos pradėta kankinti dar kalėjime, betgi ramiybė dėlei buvo išvežti toliau už miesto, į Raimnių mišką. Čia prasidėjo baisioji naktis, kokios nė visi pragaros ministeriai nesugalvotų. Šiose kankinimo "ceremonijose" dalyvavo 3 lietuviai ir apie 50 žydų. (Žiūr. "Lietuvių archyvas, Bolševizmo metai", I t., trečioji laida, Studijų biuro leidinys, 1942 m., 80-86 psl.). Yra ir daugiau panašių įvykių. Lietuviai kaltina žydus kankintojus, bet nusteigia OSI (Office of Special Investigations) jiems keršyti, taip pat dėl to nekaltina ir visos žydų tautos.

* * *

Keista dr. S. Sereikos pažiūra į žydų gelbėjimą. Girdi, "žydų naikinimas yra kriminalinis nusikaltimas, kuris nieko bendro neturi su žydų gelbėjimu..." Esą įsiektant pasiteisinimo, neleistina šių dviejų sąvokų dėti ant svarstyklių. Kodėl??? Lyg ir atrodytų tūlos baimės prasiskverbimas. Betgi aiškumo dėlei reikia apie tai pakalbėti.

Žmogų gelbėti galima nuo daugelio dalykų: nuo mirties, nuo ligų, nuo bado ir alkio, nuo šalčio ir pan. Nuo visų šių dalykų lietuviai žydus gelbėjo. Žinoma, ne visi gelbėjami žydai buvo išgelbėti nuo mirties. Tačiau tai ne gelbėtojų kaltė. Gelbėtojai yra ne tik tie, kurie turėjo laimės apsaugoti žydų gyvybę, bet ir tie, kurie juos pavalgydino, netekusius aprangos apdengė, ligoniams parūpino vaistų. Parūpindami dokumentus, lietuviai pagelbėjo žydų daugeliui išsisaugoti nuo gestapo akių ir tokiu būdu išvengti kulkos. Buvo ir tokių, kuriems lietuviai pagelbėjo pabėgti į mišką ir įsijungti į partizanų eiles. (Dėl partizanų veiklos nukentėjo ne žydai, bet lietuviai, net ištisi kaimai buvo vokiečių sudeginti su gyvais žmonėmis. Kiek atsimenu, iš jų vienas buvo Pirciupio kaimas).

Vysk. V. Brizgys viešai perspėjo lietuvių nesutepti savo rankų svetimu turto ir krauju. (Žiūr. K. Pelėkis, "Genocide

Lithuania's Threefold Tragedy", pub. by Venta in Germany, 1949 m., p. 153). Kunigai pakrikštydavo žydų vaikus, sudarydami jiems lietuviškus dokumentus, kad išvengtų pavojaus. Kiti gelbėtojai surinkdavo iš mirusių lietuvių pasus ir juos pritaikydavo žydams. Kunigai kalbėjo parapijose per pamokslus, smerkdami nacių nežmoniškumą (tuo metu kunigų Lietuvoje buvo apie 1700). Fabrikų darbininkai atiduodavo savo bendradarbiams žydams savo sumuštinį dalį, o daugelis jų net specialiai padarydavo ką nors užkasti. Buvo pavienių žmonių ir net susiorganizavusių mažų grupių, kurios supirkinėdavo žydams maistą.

Gana dažnai žydai, grįždami iš darboviečių namo, slapta ištrūkdavo iš rikiuočių ir užbėgdavo pas lietuvių paprašyti maisto. Abejoju, kad būtų atsiradęs bent vienas lietuvis, vargano žydo nesusėlpęs, kartais net nutraukdamas kąsni nuo savo lūpų. Būdavo net ir tokių geradarių, pas kuriuos kartais tą pačią dieną užėdavo du-trys žydai. Ir jiems atsirasdavo vienas kitas gabalėlis duonos, kelios bulvės ir net šiek tiek riebalų ar pora kiaušinių. Reikia žinoti, kad miestų gyventojai dažnai patys stokodavo maisto.

Lietuviai gelbėjo ne tik žydus, bet ir rusų karo belaisvius bei, ypač vėliau, vargan patekusius vokiečius. Buvo nemažai net smulkios ūkininkų, kuriems nereikėjo jokios darbo jėgos, o priimdavo rusų belaisvį į "darbą", kartais net du, nes jų žmoniškumas to reikalavo. Kartais atsitikdavo, kad atėjęs pas ūkininką išbėdėjęs, leisgvyvis rusas jaunulis, gavęs iki soties pavalgyti, po kelių valandų mirdavo. Mat nei ūkininkas, nei jis pats nežinojo, kad tokiais atvejais reikia valgyti labai mažai ir labai lengvo maisto. O kas gi lietuviams buvo rusai? Jie buvo amžini Lietuvos priešai ir okupantai, pavergėjai.

Lietuviai nenuskriaudė nė vieno lenkų kario, kai jie, pabėgę iš kovos lauko prieš vokiečius, atsidūrė Lietuvoje. Jie buvo svinginai priimti ir pagarbiai traktuojami, maitinami ir leidžiami netrukdomai trauktis toliau pagal savo planą. Atėjus gerai progai, lietuviai, vokiečių raginami, nesiirgo karine jėga atsiimti Vilniaus, nes nedera pulti kaimyną, kai jo namai dega. Ogi lenkai visais laikais buvo Lietuvos priešai ir su panieka žiūrėjo į jos dvasinę kultūrą.

O ką kalbėti apie kaimynus vokiečius, kurie taip pat nuo seno kėsinosi į mūsų žemę! Pralaimėję karą ir ištikti bado nelaimės, ištisais būriais smelkėsi iš Prūsijos į Lietuvą, prašydami pagalbos. Lietuviai nekeršio jiems ir dalinosi paskutiniaisiais kąsniais. Apskaiciuojama, kad tokių nelaimingųjų galėjo būti kelios dešimtys tūkstančių. O viena jauna vokiečių pareiškė: "Jeigu nebūtų buvę Lietuvos, tai šiandien mūsų nebūtų tarp gyvųjų. Žmonės mums buvo tokie geri. Mes norėtume vėl grįžti į Lietuvą, kai ji bus

(Nukelta į 6-tą psl.)

Lenkų kvietimas lietuviams

Organizuotų vilniečių veikla bei numatomi darbai

STEPAS VARANKA

Vilniečių sąskrydis rengiamas š.m. liepos 7 d. Česnulių sodyboje (70 Main St., Paris, Ont. N3L 1E6). Centro valdyba jam ruošiasi ir pateiks visą eilę svarbių klausimų bei informacijų.

Vienas svarbiųjų klausimų yra Amerikos lenkų kongreso vadovybės pasiūlymas lietuviams atsiųsti savo atstovus į lenkų rengiamą studijų savaitę, kurioje bus gvildinami ir lietuvių-lenkų santykiai. Pasiūlymas yra priimtinas. Juk dialogas yra pageidautinas ir net būtinas. Vilniečiai yra tik susirūpinę atstovų parinkimu. Jų pageidavimas, kad į atstovų grupę būtų pakviestas ir vilniečių garbės narys dr. Algirdas Budreckis, kuris labai gerai šią problemą pažįsta. Toji studijų savaitė įvyks birželio mėnesį. Lietuvių-lenkų problema bus svarstoma birželio 28 d., 7-9 v.v. Amerikos lenkų kongreso pirm. yra Alojzy A. Mazewski, vicepirm. Halina Zielinska ir Kazimierz Lukomski.

"Rytų Lietuva"

Dr. Algirdo Budreckio redaguota "Rytų Lietuva" anglų kalba jau atiduota spausdinti. Tikimasi, kad jos sutiktuves įvyks spalio 7 d. Čikagoje. Skubus reikalas yra trūkstantį lėšų sutelkimas. Angliškoji laida, kurios bus 500 egz., reikalinga paramos. Jeigu atsirastų norinčių tautiečių prisidėti prie jos išleidimo, aukas prašoma siųsti į Toronto lietuvių kredito kooperatyvą "Parama", kur atidaryta sąskaita nr. 6554 "Rytų Lietuva" veikla išleidimui. Aukotojų pavarės bus skelbiamos spaudoje. Aukas taip pat galima siųsti vilniečių spaudos fondo atstovui Jeronimui Cicėnui, 21 Alhambra Ave., Toronto, Ont., M6R 2S4.

Valdyba nutarė iš savo knygo fondo 50 egzempliorių lietuviškos laidos veikalą "Rytų Lietuva" pasiųsti P. Amerikos lietuviams. Pašto išlaidoms padengti Benediktas Norkūnas iš Detroito paaukojo \$120. To gražaus sumanymo iniciatorė yra Eugenija Bulotienė. JAV gyveną tautiečiai savo aukas angliškajai "Rytų Lietuvos" laidai gali siųsti E. Bulotienei, 415 Golden Gate W., Detroit MI. 48203.

Paroda ir knyga

Į vilniečių sąskrydį yra pažadėjęs atvykti iš Detroito skt. Algirdas Vaitekaitis su kilnojama parodėle, liečiančia Vilnių. Jis yra nuširdus vilnie-

čių bičiulis, kuriam Vilnius ir jo likimas yra svarbūs klausimai.

Sąskrydyje numatytas svarstyti Broniaus Kviklio prašymas, kad vilniečiai padėtų telkti lėšas veikalui "Lietuvos bažnyčios, Vilniaus arkivyskupija". Tai penktas veikalo tomas, kuris yra padalintas į 2 dalis. Pirmoji dalis apims Vilniaus vyskupijos istoriją, Vilniaus miesto šventoves, paminklus ir žymesnius pastatus. Antroji dalis apims Vilniaus provincijos šventoves ir esančias dabar sovietinėje Gudijoje.

Pirmoji dalis 5-to tomo jau spausdė. Ji turės apie 350 puslapių, antroji — apie 400 puslapių ir daug nuotraukų. Autorius Br. Kviklys prašo, jeigu kas turi kokių įdomesnių nuotraukų iš Vilniaus ir Vilnios lietuvių gyvenimo, kad jam paskolintų. Br. Kviklio adresas: 5747 So. Campbell Ave., Chicago, Ill., 60629, USA.

Jaltos susitarimai

Vilniečių centro valdybos posėdyje š.m. balandžio 7 d. buvo svarstoma lenkų iniciatyva paveikti JAV kongresą, kad atšauktų bei panaikintų Jaltos susitarimus. Šis klausimas iškils ir vilniečių sąskrydyje.

Dėl Jaltos konferencijos lietuviuose yra skirtingų nuomonių. Lietuvių veiksmų ir politikų tarpe reiškiasi nuomonių skirtumai. Kad lenkai stengiasi Jaltos susitarimus anuliuoti, tai suprantama. Jie savo buvusios valstybės rytuose prarado užgrobtą žemės plotą — Vilnių, vakarų Gudiją ir vakarų Ukrainą. Jie dėl tų sričių nerims ir ateityje. Jalta Lietuvos neapkarpo. Gaila, bet yra ir vilniečių tarpe vienas kitas lenkiškos nuomonės. Mums svarbiau būtų, kad būtų panaikinti Molotovo-Ribbentropo Lietuva skriaudžiantieji susitarimai.

Fondo parama

Vilniečiai reiškia nuosirdžią padėką Kanados lietuvių fondui už \$500 paramą, kuri buvo duota 1983 m. Petro Česnulių atsiminimų knygos "Nužmogintieji" angliškajai laidai. Ji išleista ir pavadinta "In the Shadow of the White Eagle". Parama gauta š.m. gegužės mėnesį.

Pianino technikas

A. BRICKUS
gali sutvarkyti jūsų turimus pianinus, pagelbėti juos perkant arba paruošiant.
Skambinti 762-6128 Toronto.

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

INTERNATIONAL

SOL. ALGIO GRIGO vadovaujama kelionių agentūra G. T. INTERNATIONAL, INC. praneša, kad 1984 m. spalio 4 dieną prasideda įdomi 16 dienų išvyka į Europą. Maršrute: Niujorkas, Helsinkis, Leningradas, VILNIUS, Maskva, Helsinkis, Niujorkas.

11 DIENŲ LIETUVOJE (spalio 6 iki 16)

Labai ribotas vietų skaičius! Tolimesnių informacijų prašom kreiptis į:

G. T. INTERNATIONAL, INC. 6240 So. Kedzie Ave., Suite 3
arba P. O. Box 29163, Chicago, IL 60629

TELEFONAI: (312) 471-1700 arba 471-1702

KANADOJE: Elena Verikaitienė (416) 534-3120

PILNA KAINA IŠ:	Niujorko	\$1,540.00
	Čikagos	\$1,720.00
	Toronto	\$1,690.00

Nakvojant dviem kambaryje, įskaitant visas susisiekimo išlaidas, viešbučius, maistą, operos, teatro arba baleto bilietus, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų!

Šiai kelionei vadovaus ir pats lydės sol. ALGIS GRIGAS.

Skrendame erdviais FINNAIR lėktuvais.

FINNAIR
Simple elegance... by Finnish design

Buvusi Sibiro kalinė ELENA JUCIŪTĖ, trijų knygų autorė, sutikusi Toronte savo buvusią mokinę PETRUTĘ DUMAS Nuotr. S. Dabkaus

Pataria patiems išsilaisvinti

Jaltos šydu dengiasi ir vakariečiai, ir rytiečiai

PAUL GOMA

Pirmą kartą girdėjau apie Jaltą savo vaikystėje: "Ten, Kryme, už jūros, daug rumunų karių žuvo..." Antrą kartą girdėjau savo paauglystėje: ten yra sovietinių pionierių atostogų stovykla... Trečią kartą girdėjau savo jaunystėje, kai gretimos kameros kalinyse man pranešė kalėjimo morze: "Jie mus pardavė Jaltoje, šunsnukiai! Paralitikas ir prasilakėlis mus atidavė šėtonui kaip kamuoliukas..."

Po to perskaičiau tūkstančius puslapių apie Jaltą, bet negaliu atsikratyti vaizdo, kurį susidariau: Ruzveltas ir Čerčilis, su sandaliais ir trumpom kelnėmis, dovanuoja kamuoliukus Stalinui, pasipuošusiam generalissimo uniforma ir pionieriaus kaklaraiščiu.

Gal šis reginys istorikams nepakankamai istoriškas? Bet kodėl? Ar ne todėl, kad istorija niekada nepajėgė suvirstinti Jaltos? Kad Vakarai, kurie įsivaizdavo atiduodą tai, kas... jiems nepriklausė, būtų kartą supratę, kad tuo pačiu ir save atidavė?

Istorikai sako: "Pardavimas prasidėjo prieš Jaltą ir vėliau tęsėsi". Arba dar: "Jaltoje nebuvo pardavimo. O, jei Jaltos susitarimų raidė būtų buvusi vykdoma!" Arba dar: "Jalta yra mitas".

Aišku, yra kartu ir mitas: sovietai jį iškia, kai duoda suprasti, kad Jaltoje jie gavę

pusę Europos; vakariečiai už jo slapstosi, kai teisina savo "nesikišimą", duodami suprasti, kad Jaltoje jie atidavę sovietams pusę Europos.

"Ir Jūs, Rytų europiečiai, — priduria vakariečiai, — naudojatės Jalta savo neveiklumui pateisinti! Jei jūs nebeapkeliatė pas jus įvesto sovietinio režimo, kodėl neišsilaisvinatė vieni, be išorinės paramos?" Čia galima atsakyti papunkčiumi.

Pirma. Mes priešinomės nuo 1944 m. Bulgarij kovojo iki 1951 m. Lenkai iki 1952 m. pabaigos. Ukrainiečiai, iki 1953 m. Rumunai su ginklu rankoje priešinosi iki 1956 m. lapkričio, kai vengrų sukilimas buvo sutriuškintas. Vakarams nė pirštelio nepajudinus...

Antra. Keista, kad italai, anglai, prancūzai pataria mums išsilaisvinti be užsienio paramos... Varginami mūsų pagalbos prašymų, jie mus ragina pasekti jų pavyzdžiu:

— pavyzdžiu Italijos, kuri, kaip žinoma, iš okupacijos išsilaisvino vienutukė, be jokios "užsienio paramos"?

— pavyzdžiu Didžiosios Britanijos, kuri, kaip žinoma, išsaugojo savo laisvę vienutukė, be "užsienio paramos"?

— pavyzdžiu Prancūzijos, kuri — argi ne? — atgavo savo laisvę vienutukė, be jokios "užsienio paramos"?

Visas pasaulis žaviis afganistaniečių drąsa. Tačiau jie ne tik drąsus, bet ir laimingi, nes apie juos šnekama, jie žinomi. Bulgarij irgi kovojo net septynerius metus, bet tai nežinoma. Lenkai aštuonerius metus — ir tai nežinoma. Ukrainiečiai — vienuolika metų (nuo 1943!). Rumunai — dvylika metų. Bet Vakarai nenorėjo žinoti. Tai Jalta — mitas?

Mes, jau bevirstą nebeeuropiečiai, perpratome istoriją ne ja skaitydami, bet kentėdami; ne ją studijuodami, bet joje išsilaikydami. Mūsų nebedomina, kad prakitais, ašaros ir kraujas, kurį liejame keturis dešimtmečius, yra "istorinės tiesos" ar "mito" išdava. Mums, daugiau kaip simtui milijonų europiečių, iš kurių, sutraiskius kūną, vagiamą sielą, neberūpi patirti: Jaltoje ar kitur, 1945 m. vasario mėnesį ar anksčiau, buvo sudarytas pardavimo aktas ar tik susitarimas — "savyje geras, bet blogai pritaikytas". Juk mes pažįstame savo kailiu kitą dalyką, tariamą "gerą savyje, bet blogai pritaikytą", būtent marksizmą. Šį Jaltos klausimą jūs svarstysite, jūs kiti vakariečiai, pavyzdžiui, prancūzai, tada, kai barbarai bus atėję prie Paryžiaus apylinkių.

Tuo tarpu pagelbėkite mums, kad mes jums galėtume padėti išsivaduoti iš mito.

Sulietuvino A. Lembergas

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

RŪKSTANTIS VILNIUS

Vilniūtė gydytoja Elena Žilėnienė balandžio 11 d. laidoje "Tiesos" redakcijai skundžiasi: "Atėjo pavasaris, ir prasidėjo senos bėdos. Vilniaus pakraščiuose — Zvėryne, Antakalnyje ir visur aplinkui nuolat pleška, treška laužai. Vieni degina šakas, kiti — šiukšles. Taip ir dega laužai iki vėlyvos nakties. Oras miesto pakraščiuose tiršta nuo dūmų. Nei lango atidarysi, nei vaiko išleisi į kiemą, nei pats išeisi atsikvėpti, nes nuo smalkių tuoj ima gelti galvą. Visi norime kvėpuoti švarių, tyru oru, ir sudrausti jo teršėjus tikrai galima". Šia proga tenka prisiminti ir vis dar įsigalėjusį pernykštės žolės deginimą pavasariais, nuostolingą gamtą, kartais tampa didesnio masto gaisrais. Apie šią negerovę kasmet rašoma spaudoje, bet lig šiol ne visi yra jos atsiskę.

ATNAUJINTI RŪMAI

Vilniuje, Universiteto gatvėje, atnaujinti alumnato rūmai — renesanso architektūros ansamblis. Pirmajame jų aukšte veikia kavinė "Alumnatas", antrajame įsikūrė Lietuvos fotografijos meno draugija, trečiajame — savaitraščio "Literatūra ir menas" redakcija. Į atnaujintus rūmus taipgi persikėlė respublikinis šachmatų ir šaškių klubas, juose bus atidarytas knygynas. Pirmasis senųjų rūmų pagrindinio atnaujinimo projektas buvo paruoštas 1954 m., o patys darbai pradėti 1976 m. Projekto vykdymui vadovavo jo autorė ir vyriausioji šio uždavinio architektė E. Urbionienė. Atnaujinimo darbus atliko J. Kisieliaus vadovaujama statybininkų grupė. Statybininkai sutvirtino alumnato pamatus, pašalinę vėlesnes perdangas, išgrindę rūmų kiemą, sutvarkę unikalius rūsius. Atnaujinti rūmai turi didingas trijų aukštų arkų galerijas.

KŪRINIAI IR SUVENYRAI

Tradicinė vaizduojamosios ir taikomosios-dekoratyvinės dailės kūrinių bei suvenyrų mugė vilniečiams ir jų svečiams buvo surengta gegužės 12 d. Kutuzovo aikštėje. Architektas Vladas Vizgirda dailės kūriniams suplanavo vingiuotą uždarą gatvę, kurios viduryje buvo pakyla keramikos dirbinių. Dirbtinės gatvės sienas puošė įvairių kurtų dailininkų darbai: I. Trečiokaitės-Zebenkienės, J. Čeponio, B. Uoginto, L. Tuleikio, R. Bičiūno, J. Bagdonavičiūtės, R. Slizio, J. Mikolaitės ir daugelio kitų peizažai, natūrmortai. Daug žiūrovų spietėsi prie A. Kmieliausko Vilniaus vaizdų, B. Stančikaitės, G. Šlektavičiaus, V. Liutuko estampų, K. Abramavičiaus, I. Budrio akvarelių. Dailininkai kalbėjo apie parduodamus savo kūrinius, atsakinėjo į klausimus. Nelengva buvo prieiti prie keramikos ir tekstilės dirbinių. Dailės fondo darbuotojai ne kartą turėjo papildyti atsargas, kad norintieji galėtų parsinešti grožio dalelę į namus.

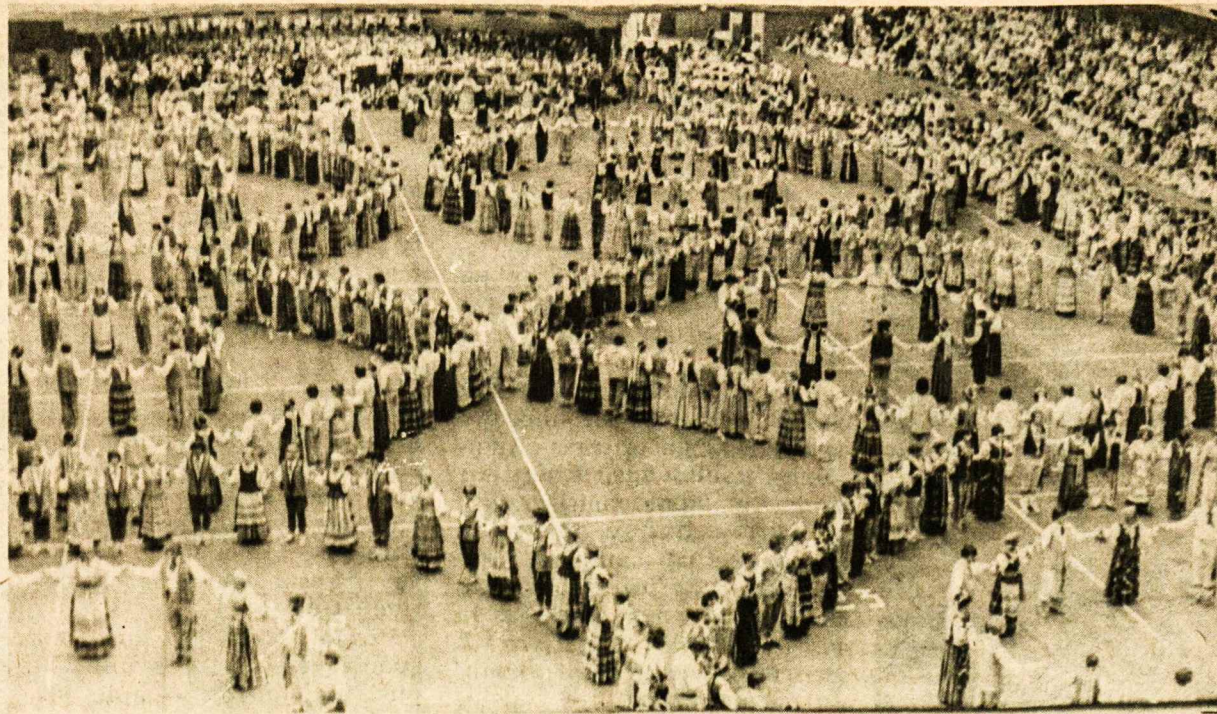
SUKAKTUVINIS NUMERIS

"Komjaunimo tiesa" gegužės 16 d. išleido dešimtąjį numerį. Šis jaunimui skirtas laikraštis buvo pradėtas leisti 1919 m. Tada jis vadinosi "Raudonasis jaunimas", vėliau — "Jaunasis komunistas", "Darbininkų jaunimas", "Darbininkų ir valstiečių jaunimas", "Komjaunuolis", kol pagaliau tapo "Komjaunimo tiesa". Sukaktuviniam numeriui savo rašinius atsiuntė buvusieji redaktoriai — F. Bieliauskas, E. Mieželis, J. Janutis, K. Petkevičius, A. Laurinčiukas, J. Civilkaitė, V. Chadzevičius, sveikinimus — dukart Sovietų Sąjungos didvyriu paskelbtas kosmonautas J. Malyshev. Teigiama, kad "Komjaunimo tiesa" yra populiariausias sovietinės Lietuvos jaunimo leidinys, spausdinamas beveik ketvirčio milijono egzempliorių tiražu. Jis esąs vienintelis komjaunuliškas laikraštis visoje Sovietų Sąjungoje, išeinantis dviem kalbomis — lietuvių ir rusų. Tiražas, matyt, pagausino trečiasis puslapis, kuriame kartais būna įdomių rašinių, tiesiogiai nesusijusių su visumi nusibodusia kompartijos propaganda.

KOMISIJOS POSĖDIS

Vilniškė aukščiausioji taryba turi savo užsienio reikalų komisiją, kurios pirmininku yra išrinktas vyr. "Tiesos" red. Albertas Laurinčiukas, o jo pavaduotoju — "Tėviškės" draugijos prezidentu pirm. Pranas Petronis. Vytas Burkauskas "Gimtojo krašto" 22 nr. skaitytojus supažindina su paskutiniu komisijos posėdžiu Vilniuje. Esą buvo išklaudyta užsienio turizmo valdybos viršininko A. Petraičio pranešimas apie užsieniečių turistų priėmimą, turistinių išvykų ruošimą užsienin. Komisijos nariai konstatavo, kad užsienio turizmas pasiliko stabilus, nepaisant pablogėjusios tarptautinės situacijos, įtampos tarp Sovietų Sąjungos ir JAV. Buvo diskutuojama, kad 1983 m. užsienio turistų skaičius Lietuvoje, lyginant jį su 1982 m., padidėjo beveik dvigubai ir pasiekė 19.000. Tie turistai atvyko iš penkiasdešimties pasaulio šalių, bet daugiausia jų buvo susilaukta iš R. Vokietijos, Bulgarijos bei kitų komunistinių kraštų. Prasitaria, kad nemažai turistų buvo ir iš V. Vokietijos, Prancūzijos, Jungtinių Amerikos Valstybių. Esą naujas "Lietuvos" viešbutis Vilniuje dabar sudarė tinkamas sąlygas svečiams priimti. Viešbutis turi 650 vietų turistams, maitinti gali 1.200. Turistams rengiamos turiningos programos, applanoma daug kultūros objektų bei kultūrinių renginių. Toliau betgi prasitaria: "Komisijos posėdyje pabrėžta, kad būtina gausinti užsienio turistams skirtas programas, gerinti prekybos, transporto, komunalinio ūkio, aptarnavimo sferos darbuotojų darbą...". Atrodo, užsienio turistai dar nėra patenkinti Vilniuje teikiama paslaugomis, ten gaunamu aptarnavimu.

V. Kst.

Vaidas iš 1980 m. įvykusios tautinių šokių šventės Čikagoje. Šiemet ji įvyks Klivlande liepos 1 d. Nuotr. J. Garlos

Hamilton, Ontario

GEDRAICIO ŽUKLAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLUBO metinis narių susirinkimas įvyko birželio 3 d. savos šaudyklos pastate. Dalyvavo 50 narių. Po valdybos pranešimų turėjo būti renkama nauja valdyba, bet, kaip paprastai, kažkas pasiūlė, o susirinkimas vienas balsais pritaria. Taip buvo perrinkta senoji valdyba dar dvejiems metams: pirmininku — J. Stankus, vicepirmininku — P. Kanopa, išd. ir sek. — A. Povilauskas, šaudyklos vadovu — V. Svilas su savo talpinkais A. Šilinskiu ir A. Kontrimu, medžiotojų vadovu — A. Pintulis, žvejų vadovu — P. Babinas, visuomenės ir spaudos reikalų vadovu — A. Paulius. Į revizijos komisiją perrinkti pirm. A. Stasevičius, J. Kristolaitis ir A. Bajoraitis. Vėliau buvo tartasi einamaisiais klubo reikalais. Nario mokesčio pakėlimo klausimas taip įkaičio, kad teko jį atidėti kitam susirinkimui. Kai kas žiūrė tik į paragrafus ir per juos nieko daugiau nemato — per medžius nemato miško. A. P.

ALINA ŽILVITIENĖ, Montrealio banko Hamiltono skyriaus direktorė, su profesionalių moterų klubu "Zonta" išvyko kaip atstovė į pasaulinį suvažiavimą Sydnejuje, Australijoje. Kelionėje išbuvo 5 savaites. Aplankė Naująją Zelandiją, Tasmaniją, Tahitį, Kor.

London, Ontario

SPORTO RĖMĖJAI. Be ankščiau minėtų, sportuojančiam jaunimui paremti dar aukšto Londono klubonas kun. I. Mikalauskas, OFM, savo ankstesnė \$20 auką papildė nauja dešimke. Rodnėje po \$10: P. M. Jociai, Ciparijai, K. Gaputis; po \$5: Mockai, J. Statkevičius, J. Miliušis, M. Keraševičius, V. Andriulionis, A. Šarapnickas, J. Nargelas, H. Jasinskis, B. Mačys, P. Gaidauskas, J. Kristolaitis. "Tauru" klubo vadovybė visiems aukotojams reiškia nuoširdžią padėką. Nuoširdus acū P. Genčiui, atlikusiam šią rinkliavą. D. E.

Detroit, Mich.

PERSITVARKIUS APYLINKES Tautybių radijo stoties (WPON-AM banga 1460) programoms, Lietuviškų melodijų radijo valandėlės bus transliuojamos pradedant birželio 19 d. antradieniais nuo 1 iki 2 v.p.p., penktadieniais — nuo 6 iki 7 v.p.p.

Edmonton, Alberta

PIRMIEJI PAVASARIO ŠOKIAI įvyko Lietuvių namuose š.m. gegužės 19 d. Nors dalyvių buvo nedaug, tačiau pobūvis praėjo pakilioje nuotaikoje.

ZABIELA JURGIS, pirmosios imigracijos tautietis, staigiai mirė gegužės 30 d., sulaukęs 81 metų amžiaus. Velionis, nors ir sulaukęs gražios senatvės, gyveno ir pats vienas tvarkėsi savuose namuose. Paliko liūdinius — sūnų Valterį Zabiela Vankucvę, dukterį Juliją Bražienę Weyburn, Sask., vieną vaikaitį ir dvi seseris. Palaidotas birželio 5 d. Edmontone iš Šv. Andriejaus šventovės, Šv. Jokimo kapinėse.

LIETUVIŠKA GEGUŽINĖ — J. J. lankysis Edmontone rugsėjo 16-17 d.d. Lietuvių dalyvavimas šiame istoriniame įvykyje buvo svarstytas birželio 10 d. susirinkime Lietuvių namuose. Ten buvo aptarti ir tautybių festivalio reikalai. Dobilas

[vedu šildymo ir vėsinimo sistema, atlieku visus taisymo ir skardos darbus.

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ont. L9C 2M3

St. Catharines, Ont.

PRADEDAMA IŽIŪRETI TIESĄ. Kremliaus skatinami prosocialiniai pacifistai yra sujudę organizuoti "taikos" demonstracijas.

Niagaros krašte toks sąjūdis pasivadino "Peace Petition Caravan Campaign". Pasiteiravus paaiškėjo, kad viskas planingai nukreipta prieš laisvajį pasaulį. Sąjūdin įtraukiamos ir kai kurios religinės bendruomenės. Vadovauja vienas miesto gydytojas.

Per eilę metų šio krašto žymiausias dienraštis "The St. Catharines Standard" spausdino įvairius vietinių kairiųjų pasisakymus, nes kairiųjų judėjimas čia nuo amžių labai menkas. Šis konservatorių laikraštis tuo būdu norėjo kiek paremti "nuskriaustuosius".

Laikai tačiau keičiasi. Paskaitinti min. pirm. Trudeau nuolaidų sovietams: bei jų satelitams ir paties Kremliaus, šio krašto kairieji pakėlė galvas. Dabar "The Standard" neretai spausdina absurdiškiausius jų laiškus. Padidėjo ir veikla. Aną dieną apie 20 asmenų su plakatais piketavo prie miesto bibliotekos, kurioje vienas žymus kanadietis skaitė antisovietinę paskaitą. Po paskaitos įvyko nemažas žodinis apšakojimas, žinoma, būdint policijai.

Šią prosocialinę akciją atsakė "The Standard" tikrai puikiai parašytu vedamuoju. "Taikos bei nusiginklavimo" grupės pastangas pavadino savęs apgaudinėjimu ir nurodė, kad vienas šalis nusiginklavimas, iš tikrųjų tik tegali pakenkti tikram taikos siekimui. Ši "taikos" grupė "siekianti" pataikavimo, nusilenkimo Kremliaus "gerasirdžiams". Šitokių būdų pasiekta taika sunaikina tikras taikos pastangas. Dienraštis priminė Britanijos nusiginklavimą 1930 m. Hitleriui ginkluojantis, Britanija liko beginklė ir už savo klaidą vos neprarado savo laisvės.

"The Standard" taip pat priminė Sov. Sąjungą, kur buvo paskelbtas šūkis: "Taika liudčiai, o valdžia sovietams!" Ten liaudis pasiekė "taiką", nes tapo pasodinta į valstybinį kalėjimą, o valdžia pasiėmė saujelę niekieno nerinktą politbiuro narių, kurie tebevaldė iki šios dienos savavaliavimai.

Straipsnio pabaiga nurodo, kad prosocialinio sąjūdžio pasivadimas "non-partisan" yra klaidinantis. Vedamasis baigiamas maždaug šitaip: "Niekio šalies nesio, nieko prosociališkesnio negali būti, kaip atsakymas ateiti į pagalbą prispaustiems, pavergtiems kaimynams ir draugams ir viską patikėti žmonėms, kurie padarė šį pasaulį laukiniu ir pažadėjo mus palaidoti. S. Šetkus

Sault Ste. Marie, Ont.

A.A. VINCAS SKARŽINSKAS. Po ilgokos ligos š.m. birželio 3 d. mirė mūsų mažoje lietuviškoje salelėje visiems pažįstamas ir visų gerbiamas, 80 metų perkopęs tautietis Vincas Skaržinskas.

Ligi 1934 m. vasaros velionis tarnavo Lietuvos kariuomenėje, (nuo 1929 m. kapitono laipsniu) ir buvo numatytas kandidatu į Vokietijos karo akademiją. Po nepavykusio 1934 m. "pučo" velionis buvo degraduotas, bet tuo jau buvo paskirtas Jurdaičių mažamečių nusikaltėlių auklėjimo įstaigos viršininku, kur išbuvo ligi raudonųjų vandalių okupacijos, o po to ligi 1944 m. ūkininkavo savo tėvo ūkyje, Narto kaime, prie Marijampolės.

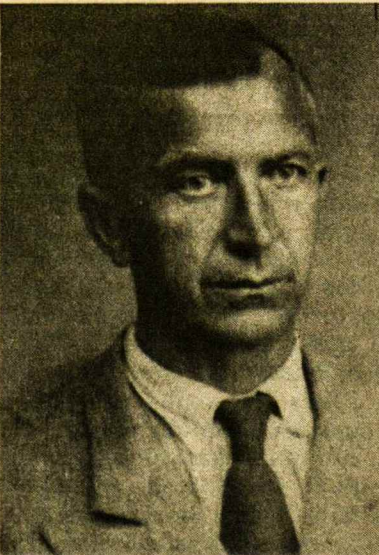
Po kelių metų gyvenęs Austrijoje ir Anglijoje, Kanadon, į Sault Ste. Marie, Ont., atvyko 1950 m., kur vertėsi įvairiais darbais — ūkininkavo, dirbo įmonėse ir prie geležinkelio linijos, kol išėjo pensijon.

Tuo laiku čia kūrėsi daugiau kaip pusšimtis neseniai atvykusių tautiečių, kuriems Vincas, mokantis anglų kalbą, buvo labai reikalingas kaip vertėjas ir įvairiuose reikaluose patarėjas. Jo populiarumą patvirtino laidotuvių namuose susirinkę dauguma čia gyvenantieji tautiečiai. Jie sudėjo Kanados lietuvių fondui \$340, ir keliadesimt dolerių Algoma Lung Association.

Velionies pelenus į Mississauga, Ont., Šv. Jono lietuvių kapines išvežė iš Toronto atvykęs gimnaitis Ona Balsienė, o laidotuvių namuose atitinkamą kalbą pasakė Juozas Balsys. Velionis paliko visą būrį artimų giminių — pusbrolių, pusseserių ir dar daugiau draugų čia, Toronte, Čikagoje ir Lietuvoje.

Vincai, tebūnie Tau lengva geriosios pamotės Kanados žemėlė!

Korespondentas

A.A. VINCAS SKARŽINSKAS
Nuotrauka daryta 1947 m.
(Nukelta į 8-tą psl.)

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 20 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
Indėlius (P.C.A.) 6%
santaupe 7 1/4%
kasdienines palūkanas.
už santaupe 7%
term. indėlius 1 m. 11%
term. indėlius 3 m. 11 1/2%
reg. pensijų fondo 9 1/4%
90 dienų indėlius 9 1/4%
(minimum \$5.000)

IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 12%
asmenines paskolas 12 1/2%
nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupe dydį iki \$2.000.
nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$10.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Prel. Ladą Tulabą, ilgametį Šv. Kazimiero kolegijos Romoje rektorių, šį rudenį švėsiantį aukštinę kunigystės sukaktį, Čikagos lietuvių pagerbė birželio 3 d. Jaunimo centro kavinėje. Pagerbtuvėms skirta sekmdienio popietė rūpinosi vysk. V. Brizgys, Marija ir Antanas Rudžiai. Dalyviai sukaktuvininkui sugiedojo "Ilgiausių metų". Apie prel. L. Tulabos gyvenimą ir veiklą kalbėjo jo mokslo dienų bičiulis kun. dr. I. Urbonas, sveikines bičiulių ir Lietuvių katalikų kunigų vienybės vardu. Sukaktuvininką taipgi sveikino: inž. K. Pabedinskas — Čikagos ateitininkų sendraugijų vardu, gen. Lietuvos vicekonsulė M. Kriauciūnienė, vysk. V. Brizgys, kun. J. Borevičius, SJ — jėzuitų vardu, dr. J. Valantiejus, S. Pieža ir A. Rudis. Sveikintojai ypač pabrėžė prel. L. Tulabos nuopelnus sėkmingai praejusiam šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties paminėjimui Vatikane, jo ryšius su Vatikano pareigūnais ir pačiu popiežiumi Jonu-Paulium II. Prel. L. Tulaba, dėkodamas pagerbtuvių rengėjams ir dalyvams, papsakėjo apie savo kelią į kunigystę, vadovavimą kunigų seminarijai Vilniuje ir Šv. Kazimiero kolegijai Romoje.

Žurnalistas a.a. Juozas Proskus, ilgus metus dirbęs Čikagoje leidžiamose "Naujienose", gegužės 21 d. mirė senelių priėmimo namuose Kanadoje, Manitobos provincijoje, kur buvo atsikėles pas dukrą praleisti savaitės dienas. Velionis gimė 1893 m. kovo 20 d., rašyti pradėjo 1912 m. "Rygos naujienose". 1920 m. buvo išrinktas į steigiamąjį Lietuvos seimą socialistų, liaudininkų demokratų ir valstiečių sąjungos bloko atstovu. Dirbo "Lietuvos aidu", "Lietuvos žinių" redakcijose bei kituose laikraščiuose, prisidėjo prie Klaipėdos krašto prijungimo prie Lietuvos. Atvykęs į JAV 1927 m., Bostone redagavo "Sandaros" savaitraštį, 1928 m. perėjo į "Naujienų" redakciją. 1932 m. grįžo Lietuvon, redagavo "Lietuvos žinias". Kaune, Klaipėdoje — "Lietuvos keleivį" ir "Vakarų". Karo metais dirbo ELTOS agentūroje redaktoriumi ir vertėju. Iš pokarinės Vokietijos stovyklų atvyko Kanadon 1948 m., daug rašė čikagieskose "Naujienose", Montrealyje leidžiamoj "Nepriklausomajai Lietuvoje". 1957 m. persikėlė Čikagon dirbti "Naujienų" redakcijoje. Rašė feljetonus, kelionių įspūdžius. 1923 m. išleido knygą "Lietuvos Sahara" apie Kuršių neriją bei jos žmones, išvertė R. Tagorės dramą "Audra" ir "Paštas".

Brazilija

Motinos dienos minėjimą savo būstinėje Sao Paulo mieste gegužės 20 d. surengė Brazilijos lietuvių sąjunga. Pietus motinoms ir svečiams paruošė sąjungietės. Sąjungos pirm. A. Bumblis pasveikino visus dalyvius, juos supažindino su pirmą kartą pas lietuvių atvykusiais brazilais, portugalais atskleidė šios šventės reikšmę. Keletą lietuviškų dainų padainavo operos chorą dirbanti Julija Ažuolaitė, pianinu palydėta jaunos muzikės Liucijos Bantės. Motinos diena skirtą eilėraščių padėklavimą Kristina Zalubaitė. Jaunos mergaitės visokio amžiaus motinoms įteikė po raudoną rožę. Buvo praversta loterija, turėjusi tris laimikius. Jie teko — S. Bumblui, A. Golskiui ir N. Daniliauskui.

Argentina

ALOS Tarybos posėdyje balandžio 12 d. Buenos Aires mieste buvo aptarti šios Argentinos lietuvių jungiančios organizacijos reikalai. Pirm. A. Kaminskas pranešė, kad PLB valdybai yra pasiūstas laiškas, prašantis paramos vienam lietuvių jaunui iš Argentinos nusiųsti į Vasario 16 gimnaziją V. Vokietijoje. Jis yra Nestoras Ruplėnas, gyvenantis V. Lugane. Pirm. A. Kaminskas buvo gavęs ALB krašto valdybos kvietimą dalyvauti Lietuvių dienos, kurios rengiamos Australijos sostinėje Kanberoje. Posėdžio dalyviai nutarė padėkoti kvietėjams ir palinkėti šiam renginiui sėkmės. Kvietimas betgi išjudino mintį, kad Lietuvių dienas reikėtų surengti ir Argentinoje. Galbūt šiais metais nebus suskubta, bet buvo išrinkta rengėjų komisija, kurioje įsijungė: pirm. A. Kaminskas, M. Kuncienė, kun. A. Steigvilas, MIC, A. Mikulionis ir A. Spreafico-Daugirdaitė. Komisija turės pasirinkti laiką Lietuvių dienoms, surasti vietą šiam renginiui.

Argentinos lietuvių centro tautinių šokių grupė "Inkaras" Buenos Aires mieste yra pakviesta į tautinių šokių šventę liepos 1 d. Klivlande. PLB valdyba sutiko padengti pusę kelionės į JAV išlaidų. Telkdamas lėšas, "Inkaras" birželio 16 d. surengė šokių vakarą Argentinos lietuvių centre.

Australija

Romo Kalantos mirties metinių minėjimą Melbourne gegužės 20 d. surengė Australijos lietuvių jaunimo sąjunga, vadovaujama pirm. Birutės Prašmutaitės. Mišias Šv. Jono šventovėje laikė kun. Pr. Vaseris. Giedojo ir visus kitus patarnavimus atliko jaunimo atstovai. Lietuvių namuose paskaitą apie R. Kalantos gyvybės auką Lietuvai skaitė taip pat jaunos kartos atstovas Andrius Vaitiekūnas. Sąjungos politinio skyriaus vadovas Jonas Mašanauškas kalbėjo apie Lietuvoje vykstančių persekiojimų garsinimą, parašų rinkimą peticijai, kuria norima išlaikinti sovietinio teismo įkalinčius kunigus. Minėjimas užbaigtas R. Kalantai skirtu eilėraščių deklamacijomis, dainomis, tautiniais šokiais. Australijos lietuvių fondo pirm. dr. Kazimieras Zdanis įteikė dvi \$500 premijas lietuviškoje veikloje pasižymėjusioms jaunimo atstovėms — Loretai Čižauskaitei ir Birutei Šaulytei-Kymantienai. Kun. dr. Pr. Dauknyš taipgi gavė \$1.000 padengti daliai išlaidų, susijusių su jo disertacijos išleidimu anglų kalba atskira knyga.

Vilniškės kompartijos centro komiteto sekr. Lionginas Šepetys, grįždamas iš N. Zelandijos, savaitę laiko praleido Sydnejuje. Pasak "Mūsų pastogės", gegužės 1 d. jam priėmimą surengė vienas labai vaišingas lietuvis. Dalyvavo negausūs būrelis lietuvių, susilaukiančių išimčių savo apsilankymuose sovietų okupuotoje Lietuvoje. L. Šepetys sakėsi N. Zelandijoje apsilankęs su sovietine misija, bet jos neatskleidė. Jį lydėjo rusas vertėjas iš Maskvos. Pokalbiuose L. Šepetys skatino turizmą Lietuvon. Aiškino, kad Kaune bus patstatytas didelis viešbutis. Esą tada iševijos lietuviai susilauks didelių malonų — savo tėvų žemėje galės vesti net 15 dienų. Jis kritiškai išvijo spaudą, nutylinčią ten pasiekus laimėjimus. Esą ne vienas laikraštis neparasė apie Maironį nei Kaune patstatytą paminklą. Atrodo, L. Šepetys nėra gerai susipažinęs su iševijos lietuvių spauda. Apie tą paminklą buvo rašyta. Kai kurie laikraščiai netgi atspausdino ir paminklo nuotrauką prie buvusio Maironio namų, kuriuose dabar įsteigtas Literatūros muziejus.

Britanija

Šv. Onos moterų draugija Londone naujon 1984 m. valdybą išrinko: pirm. M. Parulienė, vicepirm. M. Vikanienė, sekr. V. Puidokienė, išd. M. Šemetienė. Revizore išrinkta H. Pukšienė.

Naujoji DBLS Stoke-on-Trent skyriaus valdyba pareigomis pasiskirstė gegužės 3 d. Ją sudaro: pirm. I. Andriuskevičiūtė, sekr. V. Dargis, išd. B. Puodžiūnas, nariai — P. Venskaitis ir A. Petronis.

A.a. Balys Kilorys, lietuviškos Šv. Kazimiero parapijos rėmėjas, mirė balandžio 5 d. Velionis gimė 1907 m. gruodžio 1 d. Piračkoje, Panevėžio apskr. Baigęs Panevėžio gimnaziją, buvo pašauktas Lietuvos kariuomenėn. Įstojo į aspirantų kursus, atšargon buvo išleistas su jaunesiojo leitenanto laipsniu. Buvo pradėjęs lankyti Kauno universiteto medicinos fakultetą, bet studijas turėjo nutraukti dėl lėšų stokos. Įsijungęs viešojo policijon, dirbo nuovados viršininku Rokiškyje, Panevėžyje bei kitose vietovėse, talkindamas vietiniams šaulių būriams. Atvykęs į Britaniją, dirbo vertėju žemės ūkio bendrąbute. Prieš keliolika mėnesių Panevėžyje mirė jo žmona, liko dvi dukros su šeimomis, taip pat gyvenančios Panevėžyje. Velionis, gyvendamas Londone, finansiskai rėmė lietuvišką veiklą, ypač Šv. Kazimiero parapiją, testamentu jai palikdamas nemažą dalį savo santaupų. Palaidotas balandžio 13 d. iš Šv. Kazimiero šventovės lietuviškame Šv. Patriko kapinių sklype. Gedulines Mišias laikė Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. dr. Jonas Šakevičius, MIC. Giedėjo sol. Justas Černis ir jo vadovaujamas parapijos choras. Laidotuviuose dalyvavo apie 80 lietuvių.

Simon Travel
nauju pavadinimu

AUDRA Travel
kviečia keliauti kartu

11 DIENŲ LIETUVOJE

Liepos 24 Rugsėjo 4

13 DIENŲ SU GIMINĖMIS!!!

Liepos 4 Spalio 2

Rugpjūčio 9 Gruodžio 19

VIENOS SAVAITĖS Liepos 10 Rugsėjo 10
Spalio 2

Skridimai numatyti patogiomis prancūzų ir suomių oro linijomis. Kelionės lydimas patyrusių palydovų.

Mūsų įstaigoje jūs gausite geriausią patarnavimą:

- sutvarkant dokumentus iškvietimams
- nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei kitas dovanas giminėms Lietuvoje
- tarpininkaujant bei suteikiant ypač gerą finansinę paramą, greitą ir labai naudingą giminėms Lietuvoje palikimų sutvarkymą.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių teiraukitės nauju adresu:

1576 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4

(Priešais Lietuvių namus)

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060

Telex 06-986766 TOR

Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872

Savininkė — Audronė Našlėnaitė-Simon

Lietuvis – indėnų kalbų mokovas

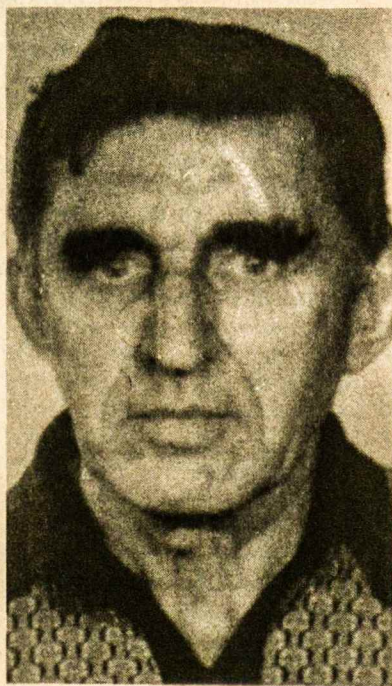
Kun. Kazimieras Bėkšta – Amazonijos srities misijonierius

Tarp didžiųjų pasaulio valstybių ir pati didžiausioji Pietų Amerikoje yra Brazilija, turinti 8.511.965 kv. km plotą ir jau veik 130.000.000 gyventojų. Didelė Brazilijos žymybė yra jos milžiniška aliuvinė sritis – Amazonija. Per ją teka viena ilgiausių pasaulio ir vandeninių upių – Amazonė. Abi šios upės pusės yra išraižytos gausiais intakais, apaugusios sunkiai išbrendamomis tropinėmis džunglėmis, kuriose vešliai auga nesuskaitomos augalų rūšys, knybždėte knibžda gausybė įvairių žvėrių, paukščių, vabzdžių. Ten nuo neatmenamų laikų gyvena įvairių giminių bei kalbų indėnų tautelės. Brazilijai priklausanti Amazonės sritis turi 1.800.000 kv. km., bet yra rečiausiai apgyvendinta valstybės dalis.

Amazonijos žemė yra labai derlinga ir apstūdi dideliais gamtos turtais. Tos srities sostinė yra Manaus miestas, turintis jau per vieną milijoną gyventojų. Pagrindinė Amazonijos kalba yra portugalų, tačiau ten plačiai išsimečiusios indėnų grupės turi ir savo kalbas.

Amazonijos vardas yra susijęs su lietuviu pionieriumi aukso žieskotoju Simu Bakšiu, kuris savo jaunystėje mokėsi Jurbarko „Saulės“ progimnazijoje ir, yra miręs Brazilijoje, nepasiekęs savo užsibrėžto tikslo.

Brazilijos vardas pagarsėjo taipgi per kunigo Bendoraičio veiklą, nes jis įsteigė Amazonės upėje plaukiojančią ligoninę, kuriai jis pats ir vadovauja. Pastaruoju metu vieno ten nušauto gydytojo mirtis buvo priežastimi įvairių gandų bei kaltinimų.

Kun. KAZIMIERAS BĖKŠTA, salezietis, ilgametis misijonierius Amazonijos džiunglėse, Brazilijoje. Ir dabar jis ten tebegyvena

Įvairios katalikų vienuolijos pradėjo keliauti į Amazonijos džiungles, skelbdami ir šviesdami niekieno nepasiekus daugiau ar mažiau karin- gus indėnus.

Amazonijoje didelį apaštala- vimo darbą yra išvystę šv. Jo- no Bosko įsteigti saleziečiai. Jų tarpe yra pirmas klaipe- dietis misijonierius kun. Ka- zimieras Bėkšta.

Klaipe diečio užmojis

Jis gimė Klaipėdoje 1924 m. Ten mokėsi pradžios ir Vy- tauto Didžiojo gimnazijoje. Ten jį užklupo II D. karo aud- ros, kuriai jis pats ir vado- vauja. Pastaruoju metu vieno ten nušauto gydytojo mirtis buvo priežastimi įvairių gan- dų bei kaltinimų.

vyskupijos dvasinę seminari- ją. Baigęs dvejus filosofijos metus ir pažinęs saleziečius, ryžosi savo gyvenimo vairą pa- sukėti šv. Jono Bosko nurody- tais keliais ir įstojo į salezie- čių naujokyną Ensendorfe. Jį baigęs ir atlikęs laikinuosius įžadus, buvo pasiūstas mokyto- jauti į saleziečių įstaigą Ma- rienhausene prie Reino.

Kun. K. Bėkšta yra pirmas lietuvis, tapęs saleziečių Vo- kietijoje ir ten keletą metų dirbęs saleziečių mokykloje. Po antrųjų mokytojavimo metų Marienhausene klieri- kas K. Bėkšta sutiko Amazon- jos Rio Negro vyskupą pa- galbininką Domitrovitsch, kurio paragintas, nusprendė vyksti misijonieriauti P. Ame- rikon – į Amazoniją.

Į Braziliją

Su minėtu vyskupu klieri- kas K. Bėkšta leidosi kelionėn. Trumpai sustojęs Italijoje, sėdo į laivą ir atplaukė į Rio de Janeiro miestą, tuomet bu- vusią Brazilijos sostinę.

1951 m. jis gavo paskyrimą vyksti į džiunglių misijas Sao Gabriel das Cachoiras Rio Negro prelatūroje, Amazoni- jos srities šiaurės vakarų da- lyje. Ten jis stvėrėsi apašta- liškojo darbo ir mokėsi viet- inių indėnų kalbų.

Po pirmųjų dvejų metų misi- jinio darbo teko jam vyksti į Sao Paulo Brazilijos sparčiai augantį didmiestį, į aukštes- niąją saleziečių seminariją, kurią sėkmingai baigė ir buvo įšventintas kunigu 1956 m.

Labai džiugios, bet kartu ir liūdnos buvo tos valandos: jis džiaugėsi pasiekęs savo tikslą, bet kartu liūdno, nes negalėjo parvykti į savąją gimtinę at- švestį savųjų primicijų. O ten dar buvo gyva jo numylėtoji motina, kuri visą laiką ašaro- dama lydėjo kiekvieną savo sūnaus žingsnį.

Kunigystės sakramentu su- stiprintas kun. K. Bėkšta grįžo tęsti savo misijinio darbo pa- liktose misijose. Ten, eidamas įvairias savosios vienuolijos pareigas vis skirtingose misijų įstaigų vietovėse, neapleido ir savo pasirinktojo bei pamėgto- jo indėnų kalbų mokslo.

Su kuprine

Visą eilę metų (1956-68) dar- bavosi, lankydamas įvairias viena nuo kitos toli esančias indėnų vietas ne automobi- liu, o pėstute, kuprinę užsidė- jęs ant savųjų pečių, su lazda rankoje. Nakvojo ir mito kur ir ką turimos galimybės leido. O kasdieninis darbas buvo indė- nų mokymas, pagalbos teiki- mas, kilusių genties ar še- mų bylų sprendimas, ligonių, senelių ir priaugančios kartos lankymas.

Gera išmokę indėnų kal- bas, kun. K. Bėkšta parašė pir- mąjį elementorių Aharaišo indėnams. Jis išvertė šv. Mor- kaus Evangeliją į Tucano kal- bą, vėliau ir į Venezuelos pa- sienio indėnų Yanonami kal- bą. Sudarė ir pastarosios žo- dyną.

Kun. K. Bėkšta prisidėjo prie Amazonijos kunigų seminari- jos įsteigimo, paruošė kelis filmus apie indėnus, surinko daug vertingos etninės medžia- gos.

1968 m. kun. K. Bėkšta bu- vo pašauktas į Manaus miestą ir įpareigotas tvarkyti sielo- vados darbą tarp Amazonijos indėnų. Nuo 1972 m. jis pro- fesorijauja Manaus mieste įsteigtoje tarpkongregaci- niame sielovados institute, kuris greitai laiku bus pakel- tas į fakulteto lygį. Jis ten dėsto pritaikomąjį sielovados kursą ir nekreikščiųjų tikybų istoriją.

Reformos šalininkas

Kun. K. Bėkšta savo ilgą bei uoliu indėnų misijų gyvenimo ir jų kalbų pažinimu bei naujų misijonieravimo metodų su- kūrimu savosios vadovybės nėra pakankamai supratas ir įvertintas, kartais net prieš- taraujamas. Mat kun. Kazimie- ras, kaip indėnų kalbų bei jų papročių žinovas, viešai ir pri- včiai skelbia, jog tenykštis apaštalinis darbas privalo bū- ti derinamas su sveikais indė- nų papročiais ir bent iš dalies vartojama vietinė indėnų kal- ba. Tuo tarpu visur ir viskas tempama ant to paties įprasti- nio baltųjų kultūros ir portu- galų kalbos kurlalio.

Amazonės džiunglių indėnų kad ir skurdus gyvenimas turi ir savų etninių deimantų, kuriuos reikia rasti ir kas ge- ra įvertinti. Aišku, toji refor- mos linkmė reikalauja nepa- prasto pasišventimo iš misio- nierų. Toji reformos kryptis daugumai misijose dirban- tiems nėra viliojanti. Tokioje savo reforminėje misijų darbo veikloje kun. K. Bėkšta atsi- dūrė tarp kūjo ir priekalo, nes dalis ir misijų vadovų bei ku- nigų tam pritaria. Su tomis savo idėjomis kun. K. Bėkšta pateko į panašią padėtį, ku- rioje atsidūrė kadaise Indi- jos jėzuitai misijonieriai No-

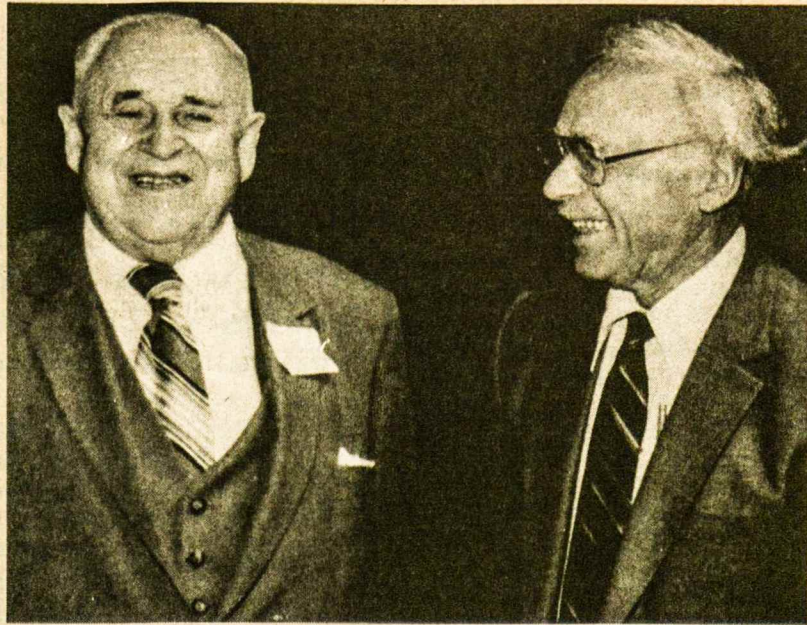
bile ir Ricci.

Iškilėsnieji indėnų asmenys pilnai pritaria mūsų tautie- čio keliams reformoms ir yra jam dėkingi.

Tuo tarpu kun. K. Bėkštos naujų misijonieravimo for- mų įvedimas bei pritaikymas yra vystymosi tarpsnyje. Kaip ir visur, naujų kelių pasirink- kimo užmojis yra susijęs su didelėmis kliūtimis ir kančio- mis.

Linkime mūsų tautiečiumi misi- jonieriumi kun. K. Bėkštai gau- sios Aukščiausiojo palaimos tęsti savo sunkų, bet kilnų už- mojų iki galutinės pėgalės.

K.A.S.

PLB surengtame visuomeninių studijų savaitgalyje Niujorke 1984. V. 11-12 visuomenės veikėjai – dr. PETRAS VILEIŠIS ir JUOZAS KOJELIS, aktyviai dalyvavę diskusijose. Nuotr. J. V. Danio

Topper

LINEN
SUPPLY
LIMITED

Nuomojamos staltiesės specialiom progom

Garbės stalo užtiesalai vestuvėms, mergvakariams, krikštynoms, namų ir įstaigų pobūviams. Spalvotos staltiesės ir servetėlės – baltos, auksinės, mėlynos (royal)*, riešutinės*, tamsiai raudonos, persikinės*, platininės*, rausvos*.

Topper Linen Supply Limited
54 Junction Road, Toronto, Ontario

(416) 763-4576

*Užsakyti prieš keturias savaites.

NAUJA NUOSAVYBĖS MOKESČIO NUOLAI DA

padedanti paliegusiems ir pensininkams gyventi namie.

Kodėl ši programa įvesta?

„Daugelis vyresnio amžiaus ir paliegusių žmonių nori gyventi su savo šeimomis. Tačiau kai kuriais atvejais turimos patalpos reika- lingos nemažai atnaujinimo, kuris yra susijęs su mokesčių padidėjimu. Mes turime padėti, o ne bausti šeimas už jų pastangas parūpinti pastogę ir globą.“

Biudžeto kalba, 1984 m. gegužės 15 d., Hon. Larry Grossman, Q.C., Ontario finansų ministeris.

Ar ši programa teikia tiesioginę finansinę paramą remontams? Ne. Remontų atvejais neduodama nei parama, nei paskola; sutaupoma mokesčių nuolaidomis kiekvienais metais. Pagal šią programą, įkainota atnaujinimų vertė nebus įskaityta į nuosavybės įkainojimą, jeigu remon- tai atlikti, kad galėtų namie gyventi paliegęs ar vyresnio amžiaus asmuo.

Kas gali kreiptis? Kiekvienas namų savininkas, atliekantis remontą, kad galėtų apgyvendinti asmenį virš 65-rių metų amžiaus ar vyresnius, paliegusius fiziškai ar psichiškai, ir tuo būdu išvengti jų apgyvendinimo institucijoje.

Ar tikrai paliegusio bei pensininko šeima gali prašyti minėtos nuolaidos? Nebūtina. Pavyzdžiui, jūs norite atlikti remontą, kad galėtu- mėtė savo namuose apgyvendinti draugą. Be to, paliegę arba pensininkai gali prašyti nuolaidos tiesiogiai, jeigu atlieka remontą, kuris įgalina juos toliau gyventi savo namuose.

Kokie namų remontai priimtini? Bet koks prie- das, pagerinimas ar pakeitimas, tiesiogiai susietas

Kreipkitės į savo vietinę įkainojimo įstaigą. Esame pasiruošę jums pagelbėti.

TORONTO
REGIONAL ASSESSMENT OFFICE
2221 Yonge Street
TORONTO, Ontario M4S 2B4
(416) 486-6300
Commissioner – A.F. Thompson

NORTH YORK
REGIONAL ASSESSMENT OFFICE
55 Doncaster Avenue
THORNHILL, Ontario L3T 1L7
(416) 889-9503
Commissioner – S.C. Stephen

SCARBOROUGH AND EAST YORK
REGIONAL ASSESSMENT OFFICE
7 Overlea Boulevard
TORONTO, Ontario M4H 1A8
(416) 423-1240
Commissioner – M.K. Bowen

ETOBICOKE AND YORK
REGIONAL ASSESSMENT OFFICE
4 Eva Road
ETOBICOKE, Ontario M9C 2A8
(416) 621-9400
Commissioner – E.R. Bailey

TRANSLATION BY THIS PUBLICATION FROM TEXT PROVIDED BY THE ONTARIO MINISTRY OF REVENUE.

Government
of
Ontario

Hon. Larry Grossman, Q.C.
Treasurer of Ontario

Hon. Bud Gregory
Minister of Revenue

Septintosios
laisvojo pasaulio lietuvių
tautinių šokių šventės
bilietų informacija
Šventė įvyks Koliziejuje,
Richfield, Ohio,
1984 m. liepos 1 d.

Bilietai gaunami:

KLIVLANDE: Valdona Žiedonis, 18706 Kildeer, Cleveland, Ohio 44119, USA.
"Patria", 794 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119, USA.
Tel. (216) 531-6720.

ČIKAGOJE: p.p. Vaznelių "Gifts International" krautuvėje, 2501 West 71 St., Chicago, IL 60629, USA.
Tel. (312) 471-1424.

TIKETRON: visur JAV-se su kredito kortele: Lithuanian Folk Dance Festival.

Bilietų kainos: \$14.00, \$10.00, \$7.00 ir \$5.00.

Organizacijos, užsisakiusios ir sumokėjusios už ne mažiau kaip 25 bilietus iš anksto per Coliseum, gaus \$2.00 nuolaidą nuo kiekvieno bilieto.

KANADOJE bilietai platunami ligi birželio 10 d.

TORONTE bilietus platina V. Dauginis, 1613 Bloor St. W., tel. 533-1121; sekmadieniais – Lietuvių namuose pietų metu.
HAMILTONE – J. Kristolaitis (tel. 689-5733) sekmadieniais Jaunimo centre.

Kanadiškais doleriais bilietų kaina: \$17.00, \$13.00, \$9.00, \$6.00.

ISKILMINGO POKYLIO BILIIETAI

POKYLIS bus liepos 1 d. "Stouffers Inn" on the Square viešbutyje. Kaina: \$27.00

JAUNIMUI – "Holiday Inn", Rockside. Kaina jaunimui: \$13.00.

BILIIETUS PLATINA: Ona Jokūbaitienė – (216) 481-7161,

3000 Hadden Road, Euclid, Ohio 44117, USA

Romas Zorska, (216) 371-0130,

4113 Silsby Rd., University Hts., Ohio 44118, USA.

Bilietus užsakant paštu, čekius rašyti: *Lithuanian Folk Dance Festival, Inc.* ir pridėti sau adresuotą voką su pašto ženklų. *Bilietų platinto komisija*

Naujos bylos lietuviams

"The Boston Herald" 1984.

VI.2 ir kiti laikraščiai paskel- bė informaciją apie JAV tei- singumo departamento specia- lių tyrimų įstaigos keliamas bylas keturiem lietuviams. Jie kaltinami dalyvavimu žydu naikinime Lietuvoje ir Gudi- joje vokiečių okupacijos me- tais ir to fakto nutylėjimu imi- guojant į JAV-bes. Štai jų pa- vardės: Joseph Kisielaits, 63 m. amžiaus, gyv. Shrews- bury, Mass.; Vytautas Gudaus- kas, 66 m., gyv. Gilbertville, Mass.; Jonas Klimavičius, 76 m., Maine; Henrikas Benkuns- kas, 64 m., gyv. Čikagoje. Jei-

gu teismas ras juos kaltus, gre- sia deportacija. Lietuvių vi- suomenei Bostone ir kitur mi- nėti asmenys nėra žinomi.

OPTOMETRISTAS

Dr. S. Brogowski

412 Roncesvalles Ave.

Toronto, Ontario

(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami

susitarus telefonu

1984 METŲ KELIONĖS LIETUVON

10-18 dienų kelionės, įskaitant 11 dienų Lietuvoje

Visos kainos – JAV doleriais

IŠVYKSTAMA IŠ TORONTO

12 dienų: LIETUVA, LENKIJA IR VOKIETIJA

Kellonė 710: liepos 10 – liepos 21 \$1,619

Kellonė 807: rugpjūčio 7 – rugpjūčio 18 \$1,619

Kellonė 918A: rugsėjo 18 – rugsėjo 29 \$1,529

Šešios dienos Vilniuje, trys – Varšuvoje,

viena – Frankfurte

"Lufthansos" lėktuvais iš Toronto

17 dienų: LIETUVA, LENKIJA, LATVIJA IR VOKIETIJA

Kellonė 918B: rugsėjo 18 – spalio 4 \$1,869

Šešios dienos Vilniuje, keturios – Rygoje

trys – Varšuvoje, viena – Frankfurte

"Lufthansos" lėktuvais iš Toronto

IŠVYKSTAMA IŠ MONTREALIO

10 dienų: LIETUVA IR SUOMIJA

Kellonė 917: rugsėjo 17 – rugsėjo 26 \$1,355

Šešios dienos Vilniuje, dvi dienos Helsinkyje

"Finnair" lėktuvais iš Montrealio

12 dienų: LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

Kellonė 101: spalio 1 – spalio 12 \$1,385

Šešios dienos Vilniuje, dvi – Maskvoje,

dvi – Leningrade, viena – Helsinkyje

"Finnair" lėktuvais iš Montrealio

KELIONĖS IŠ JFK

18 dienų: LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

Kellonė 710B: liepos 10 – liepos 27 \$1,999

Kellonė 814B: rugpjūčio 14 – rugpjūčio 31 \$1,999

Vienuliuka dienų Lietuvoje, dvi – Maskvoje,

dvi – Leningrade, dvi – Helsinkyje

"Finnair" lėktuvais iš JFK

12 dienų: LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

Kellonė 710A: liepos 10 – liepos 21 \$1,639

Kellonė 814A: rugpjūčio 14 – rugpjūčio 25 \$1,639

Kellonė 904: rugsėjo 4 – rugsėjo 15 \$1,639

Šešios dienos Vilniuje, dvi – Maskvoje,

dvi – Leningrade, viena – Helsinkyje

"Finnair" lėktuvais iš JFK

Dėl brošiūrų ir išsamesnių informacijų kreipkitės į

Kanados Baltic Tours atstovą šiuo adresu:

Algis Kazlauskis, 158 Geoffrey St., Toronto, Ont., M6R 1P5.

Tel. (416) 533-5964 arba

BALTIC TOURS

293 Auburn St.

Newton, MA 02166, USA

Tel. (617) 965-8080 arba (617) 969-1190

Apie nusikaltimus, gėdą, garbę ir patarimus

(Atkelta iš 3-čio psl.)
laisva" ("Europos lietuvis", 1983.IX.2). Tokių dėkingų pareiškimų yra buvę gana daug, ir juos reikėtų surinkti.

Teikiamos pagalbos atžvilgiu lietuvių tauta žydus traktavo nė kiek neblogiau, kaip rusus belaisvius, lenkus ir vokiečius, nors žydų gelbėtojams visados grėsė pavojus atsidurti prieš kulkosvodyžio vamzdį, kaip ir patiems žydams. Štai vienas kitas žydų gelbėjimo pavyzdys.

Įnž. Bronius V. Galinis, "Statybos" bendrovės direktorius Vilniuje, žydų prašomas, labai rizikingomis aplinkybėmis su-kombinavo 2000 žydų darbo, kur jie gaudavo papildoma maisto davinį ir buvo laisvesni parūpinti maisto alkstantiems savo tautiečiams gėte. Taigi šis vienas žmogus su keliais patikimais bendradarbiais pa-lengvino gyvenimo sąlygas di-deliame skaičiui žydų (žiūr. "Technikos žodis", 1981 m. 3 nr.).

Muz. A. Mukulskio motiną labai žiauriai nužudė enka-vedistai. Žydas Dembo gir-dintiems pranešė: "... ta kalę, banditų motiną, užmušė. Ji atsisakė pasakyti, kur yra jos abu sūnūs..." Jo brolis Alek-sandras, partizanas, sužeis-tas ir nuvežtas ligoninėn, bu-vo žydų enkavedistų kankina-mas visokiais būdais, kad iš-duotų kuriuose miškuose yra partizanų daliniai. "Nei lau-žydami rankas bei stuburą... nei tempdami sėgnarius ant rato... nieko iš jo neišgavo... Kada-ngi brolis buvo žiauriai iškan-kintas ir jokie bandymai nepa-laužė... tai, žydo dantisto pa-tariamai, ėmė išmušti kas naktį po dantį. Tai skaudžiausias kankinimas..."

O ką į tai muz. Mikulskis? Jis buvo piktas, bet po kiek laiko, pamatęs žydų grupę — vyrų, moterų ir jaunimo, per smarkų lietuvių varomą ir darbų, be apsiastų ir lietsargių, su-prato jų nedalią, atlyžo jo šir-dis ir ėmėsi žydų gelbėjimo pa-reigos: "Vilniuje, diriguoda-mas mažąjį filharmonijos sim-foninį orkestrą, ... turėjau iki 15 puikių instrumentalistų žydų, subėgusių į Vilnių iš Lenkijos operų ir simfoninių orkestrų... juos globojau ir išsaugojau nuo vokiečių akių".

Filharmonijos dir. Jonas Lenkaitis paklausė: "Ar ne-nerodėčiau priimti žydaičių or-kestro partijų gaidas perra-šinėti? Paprašiau atsiųsti pen-kias, o rytojaus dieną jis man atsiuntė penkiolika. Gaidas mokėjo rašyti tik trys, bet, vokiečiams apgauti, daviau vi-soms po lapą popieriaus, jau prirašytą gaidų, po plunksna-kotį ir... liepiu, kad vaidin-tų rašančias. Beveik kas rytą atnešdavau kepalą duonos, kartais per čiuurlioniečius, krautuvių vedėjus, gaudavau sviesto ir cukraus. Parūpinau virdulių arbatai išsivirti. Taip mano ponios ir panelės šiltam, švariam kambary išbuvo sau-gios iki antrosios bolševikų okupacijos ("Karys" 1977 m. 10 nr. psl. 390).

Tokiu būdu žydų žiauriai įskaudintas muz. A. Mikulskis atsiliejo jiems, išgelbė-damas 30 žydų gyvybę.

Sudarą ir jo žmoną slapstė 130 lietuvių, penkių žydų gru-pė iš Semeliškių gelbėjo 70 lietuvių, A. Fribergą (vieną) globojo 100 lietuvių, Glazma-ną su žmona, tėvais ir pažįsta-mais gelbėjo apie 30 lietuvių ir pan. ("Lietuvos istorijos met-raštis", 1978 m. psl. 45).

Net ir nesėkmingos pastan-gos žydų gelbėjime argi nėra geros valios pareiškimas ken-čiantiems žmonėms? Antai ta-me pačiame metraštyje pasa-kojama, kaip Utenos moterys, parašiusios kelis prašymus ir ant jų surinkusios po kelis šimtus parašų, prašė, kad joms būtų leista auklėti 2000 maža-mečių žydų vaikų. Jeigu, sa-kysim, ten buvo tik 3 prašymai su maždaug po 300 parašų ant kiekvieno, tai paskaičiuoki-te, kiek lietuvių atėjo žydams į pagalbą — iš viso gal apie 1000. Tiesa, jų norai neišsipil-dė, buvo atsakyta griežtu ne.

Iš turimų duomenų galima išvesti šioji tokį vidurkį: vie-nam žydui išgelbėti reikėjo nuo 1 iki 100 gelbėtojų (A. Fribergo atvejis). Ak, kaip bū-tų malonu patirti, kiek žydų pagelbėjo lietuviams, veža-miems į Sibirą? Gal dr. S. Se-reika galėtų pasakyti, kiek iš

viso žydai išgelbėjo lietuvių iš Sibiro grėsmės, iš kalėjimų ir iš pradžios stovyklų rusų komunistų okupacijos metu, kai jie, žydai, buvo viešpatau-janti klasė Lietuvoje? Vokie-čių okupacijos metu Lietuvoje vyraujanti klasė buvo Vokie-tijos naciai, su kuria kovojo visa lietuvių tauta, betgi su-gėbėjo žydus gelbėti galbūt net dešimtys tūkstančių. Ogi ir ta didžioji lietuvių tautos da-lis, kuri neturėjo progos, ar negalėjo savo piliečiams žy-dams pagelbėti, bent moraliai kentėjo dėl jų baisios nedalios.

Taigi dr. S. Sereika turėtų lietuvių tautą ne kaltinti ko-lektyvine prasme, bet kelti jos kolektyvinį žmoniškumą pagal-bos, užuojautos ir gailėsčio požūriu. Štai kodėl įsiai pa-siūlė nedėti ant svarstyklių nusikaltėlių ir gelbėtojų kar-tu, nes nusikaltėliai yra gra-mo svorio, o gelbėtojai — kilo-gramo.

Su dr. S.S. reikia sutikti, kad mūsų straipsniai apie žydus skelbiami tik lietuvių spau-doje, o tuo tarpu žydai anglų kalba per pastaruosius 40 me-tų yra prirašę daugybę straips-nių ir knygų, kur kalbama apie lietuvių kaltę žydų naikinime. Tai yra nedovanotinas lietu-vių apsilėidimas, už kurį rei-kia kaltinti mūsų politinius ir bendruomeninius veiknius. Privati iniciatyva daug kartų buvo kalbėjusi, kad reikia ang-lų kalba veikalo, kuriame bū-tų atidengta antroji medalio pusė ir užkirstas žydams ke-lias kaltinti žydžudyste daugiausia lietuvių, latvių, estų ir ukrainiečių tautas. Bet pri-vati iniciatyva nerado pritari-mo mūsų veiksmuose. Netgi ir mūsų istorikams neatėjo į gal-vą mintis, kad reikia žydu-lie-tuvių santykių klausimą studi-juoti ir duoti į jį atitinkamą atsakymą.

Straipsnio autorius mano, "kad antisemitizmas yra ki-lęs iš Izraelio tautos nepažini-mo, nes kitaip negalima jo suprasti." Hmm, kažin ar tai tiesa? Labai daug kas, gal net didesnė pusė pasaulio, pažįsta žydų tautą, tik ją pažįsta ne taip, kaip žydai norėtų. Gal žy-dai nepažįsta patys savęs ir per daug iš aukšto žiūri į "go-jų" tautas, kurios taip pat yra Dievo vaikai, kaip ir žydų tau-ta. Taigi išeity, kad ne žydų nepažinimas, bet jų pažinimas tokių, kaip jie yra, yra vadinamo antisemitizmo motyvas.

Betgi daugeliu atveju tasai antisemitizmas yra tariamas, įsivaizduotas. Aš esu įsitiki-nęs, kad Lietuvoje antisemitiz-mo šėšėliai atsirado tik rusų okupacijos metu, kai žydai ne-žinojo ką daro savo ilgaamžei tėvynei. Ogi ir anie mažučiai šėšėliai greitai išnyktų, jei-gu žydai liautųsi buvę antilie-tuviai. Todėl ir žydams labai tinka pats humaniškausias pa-tarimas: "Pažink pats save" (Sokratas).

Kalbant apie Aušvicą ir 1941 m. Lietuvą, kurie, anot dr. S.S. yra gėdinga Vakarų pasaulio ir mūsų tautos istorijos dalis, reikia pasakyti, kad autorius yra pasimetęs istorinių faktų žiniijoje. Aušvicą įsteigė ne Vakarų pasaulis, o Vokietijos naciai. Taigi ir vėl kolektyvi-nio nusikaltimo šviesoje mes-tas kaltinimas visam Vakarų pasauliui, kuriame Vokietija yra net ne pati didžiausia da-lis, o jos nacių siautėjimas taip pat nėra visa Vokietija.

Taip pat kaltinimas 1941 m. Lietuvos istorine gėda, yra ženklas nesiorientavimo įvy-kiuose. Juk 1941 m. Lietuvos valstybės jau nebuvo, o tik vo-kiečių Ostlando dalis, kurioje šeimininkavo vokiečiai. Taigi žydų naikinimas vyko tik buv-sios Lietuvos valstybės terito-rijoje ir, kaip anksčiau matė-me, lietuvių tautai nepritariant.

Dar reikia pasisakyti ir apie netikėtą autoriaus siūlymą: girdi, jeigu lietuvių vietoje kolektyvinės kaltės priimtų bent kolektyvinę gėdą, tai jau būtų didelis žingsnis į suartė-jimą su žydais. "Geras" pasiū-lymas: nuo vilko dantų slėpks-mės kos gėly. Ne, lietuvis ne-mėgsta būti nė meškos mylo-lymas.

Gėda yra amžina žmogaus pa-lydovė tik jo nusikaltimo at-veju. Lietuviai tauta savo is-torijos būvyje vargu kam nors

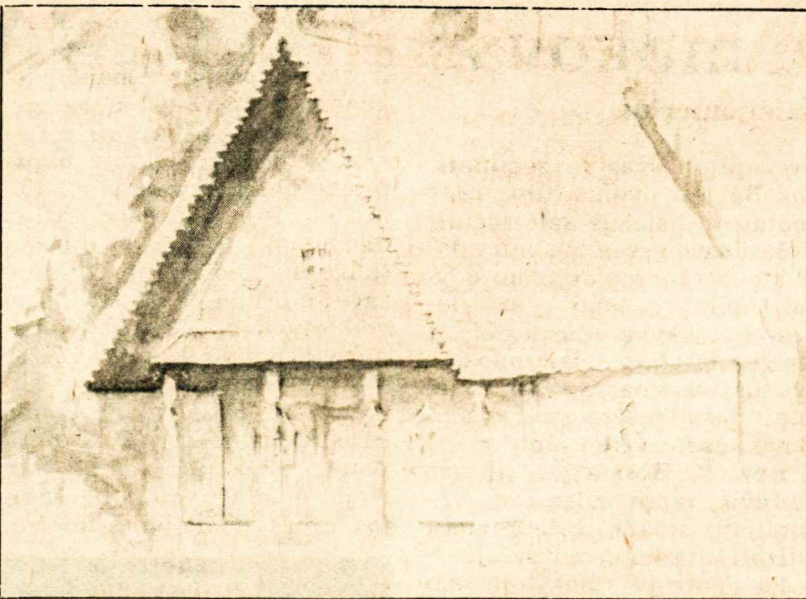
yra nusikaltusi, nes ji daugiau sia buvo tik apsigynimo padėtyje. Taigi labai abejotina, ar atsiras bent vienas lietuvis, kuris pakęstu kaltę, kurios jis nepadarė, taip pat ir jo tauta, o be nusikaltimo nėra ir gėdos. Dėl to tesigėdina tik nu-sikaltėliai-šmeižikai, vagys, kerštautojai ir kitoki nuodėm-dariai.

Man atrodo, kad Vokietijos prezidento kolektyvinio nusi-kaltimo iškeitimas į kolekty-vinę gėdą lietuvių tautai ne-gali būti taikomas dar ir dėl to, kad abiejų tautų padėtis buvo iš esmės skirtinga: vokie-čiai reiškesi kaip nepriklausoma valdovinė valstybė, o lie-tuviai kaip jų pavergta, oku-puota tauta, kurios kolektyvi-nis reiškimasis buvo paraly-žuotas.

Dr. S.S. duoda patarimus tik lietuviams, bet ne žydams, ta-rytum, jie būtų padebesiuose skraidą angelukai. O jie ne-kaltą lietuvių tautą yra prika-lę prie gėdos stulpo. Ar nega-lėtų jis jiems patarti nugriau-ti tuos stulpus ir, be to, užkasti giliai į žemę visas per 40 metų išleistas knygas, kuriose kole-ktiviniu melu apšmeižta mūsų tauta. Taip pat jiems turėtų patarti išleisti vieną, bet ob-jektivią knygą, kaitinančią tik tuos žmones, kurie žydams kenkė, ir nepamiršti tų dešim-čių tūkstančių, kurie jiems nelaimėje pagelbėjo. Irgi reik-tų prisipažinti, kad jie taip pat lietuviams kenkė.

Tai yra slenkstis, per kurį mums reiktų peržengti, norint tapti draugais.

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvos Namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugstos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Prie DARIAUS-GIRENO paminklo Pšcelnike, dabartinėje Lenkijoje, numatoma pastatyti kletelė, kurioje būtų įrengtas muziejelis ir vie-ta paminklo priežiūros reikmenims sudėti. Projektas — A. Glušausko

Pasirenkant laidotuvių namus
Brolių Brown laidotuvių namų
ROSS CRAIG KOPLYČIA
turi puikias patalpas pigiomis kainomis

- Patirtis laidojant katalikų apeigomis
- Erdvūs, patogūs lankymo kambariai
- Jaukūs salionai su kava ir sausainiais
- Du erdvūs šešių durų "Cadillac" limuzinai, prieinami kiekvienai šeimai
- Maldų kortelės anglų ir lietuvių kalbomis.
- apdengtos specialia apsaugine medžiaga
- Baldakimas apeigoms kapinėse šeimos bei draugų apsaugai nuo blogo oro
- Kėdės šeimos nariams sėdėti apeigų metu kapinėse
- Du policijos pareigūnai palydai į kapines kiekvienų laidotuvių
- Iš anksto sutartas bei iš dalies apmokėtas planas, nepakeliantis laidotuvių kainos
- Pervežimas į bet kurią užmiestinę vietovę
- Erdvi autoaikštė
- Patogi, centrinė vieta

Rinkdamiesi laidotuvių namus, palyginkite mūsų kainas bei teikiamas paslaugas

Ross Craig Chapel
Brown Bros. Funeral Homes
1357 Queen St. W. (at Lansdowne) Toronto
K. Neil Webster, Mgr. Tel. (1-416) 532-4446

MULTICULTURALISM

Daugiakultūriškumas yra vieni kitų pažinimas

Pažinimas bei supratimas kultūrų ir tautų, kurios sudaro Kanadą, padeda mums stiprinti priklausomumo jausmą.

Mūsų etninių studijų programa skatina mokslines studijas, akademinis kursas bei projektus, susijusius su daugiakultūriškumu švietime.

Mūsų raštų bei leidinių programa puoselėja tyrinėjimus ir raštus, skleidžiančius žinią apie įvairias mūsų kultūras ir papročius.

Visa tai prisideda prie tarpusavio pažinimo.

Daugiau žinių gausite kreipdamiesi į artimiausią valstybės sekretoriato įstaigą arba rašydami šiuo adresu:

Communications Directorate
Secretary of State
Ottawa, Ontario
K1A 0M5

Daugiakultūriškumas... tai tikrovė!

Vertimas — "Tėviškes žiburių"

Multiculturalism Canada
Hon. David M. Collenette
Minister of State

Multiculturalisme Canada
Hon. David M. Collenette
Ministre d'État

Canada

6 psl. • Tėviškes žiburiai • 1984. VI. 21 — Nr. 25 (1792)
Palaidojus Vladą Mažeiką Venesueloje

Venesueloje supiltas nau-jas lietuvių kapas. Š. m. balan-džio 15 d. naktį mirė giliai su-sipratęs lietuvis Vladas Maže-ika. Gausus lietuvių būrys daly-vavo laidotuvių pamaldose. Mi-šias atnaisavo kun. Perkumas, SDB. Karako Rytų kapinėse žo-dį prie kapo tarė Venesuelos Lietuvių Bendruomenės kras-to valdybos pirm. dr. Vytau-tas Dambrava. Jisai priminė, kad Juozas buvo sąžinės žmo-gus, geras vyras ir tėvas, savo elgesy mandagus ir garbingas džentelmenas. Jisai reiške įsitikinimą, kad lietuviška Juozo širdis ir toliau plaks šei-moje.

Velionis paliko penkis pui-kius lietuvių sūnus ir dukte-rį. Vaikai iš tėvo paveldėjo garbingo žmogaus elgesio do-va-ną, gilų lietuviškumą ir dar-bo drausmę. Sūnūs sukūrė lie-tuviškas šeimas, jo vaikaičiai kalba lietuviškai. "Pagalvo-kite — vaikaičiai, ir kur — Ve-nesueloje" — kalbėjo dr. Dam-brava. "Lietuviybė jau yra per-simetus į trečią kartą. Jauno-joje kartoje žydi tėvo ir sene-lio įskiepytas lietuviškas žo-dis bei Lietuvos meilė.

Mes turime jo sūnų Arą, ver-tą pasididžiavimo rezistenci-nės dvasios veikėją — mano krikštasūnį! Paliko sūnų Li-ną — ar ne pasididžiavimo ver-tas šis didžiai iškilęs valsty-binės pramonės atstovas! Pa-liko vaikus, suradusius kelią į Vasario 16 gimnaziją ir į Lie-tuvą. Paliko visuomeninės dva-sios brolių dr. Povilą Mažeiką, jūrų kapitoną ir vandenyno gelmių tyrinėjimo mokslininką; paliko brolių Vladą, buvusį gerą ir pasišventusį VLB Ka-rako apylinkės valdybos pirmi-ninką; Kanadoje paliko seserį Anastaziją Mažeikaitę-Tamo-šaitienę, liaudies meno audiniais išgarsinusių Lietuvą lais-vajame pasaulyje; paliko ki-tus, dar nevedusius vaikus, ku-rie, tvirtai tikiu, atiduos sa-vo duoklę Lietuvai ir Juozui gėdos nepadarys.

Iš lietuviškos pusės žiūrint, ar mes galime dar ko daugiau

norėti? Ar neužtenka, kad Ma-žeikos yra patį lietuviškiau-sia šeima Venesueloje?"

Kalbėtojas priminė Juo-zą dėkopus velionei žmonai, kuri daugiausia prisidėjo prie lie-tuviškumo išlaikymo šeimoje. Jai lietuvių kalba šeimoje vi-suomet buvo svarbesnė už is-panų, o lietuvių vargo mokyk-lėlė — už prabangią Venezu-los mokyklą. "Juozo Mažeikos šeimoje buvo gyva tautos trem-tinių dvasia, nes tik savo kū-nu, ne širdimi jautėsi priklausą šiam juos priglaudusiam kraštui. Daugeliui tai neįpras-tas galvojimas, — tęsė kalbė-tojas, — ir vien dėl to čia prie jo kapo kai kurie turime gėdy-tis. Ne tik gėdytis, o ryžtis keis-ti lėpšio kelią ir lėpšio gyveni-mą, lenkdami galvą šiam Lietu-vos baravykui!"

Po priminimo kalbos, trump-ą žodį tarė dr. Povilas Maže-ika.

Ruošiasi kongresui
Š. m. gegužės 6 d. Venezu-los lietuviai atšventė Motinos dieną ir ta proga susaukė susi-rinkimą Pietų Amerikos lietu-vių kongreso parengiamie-siems darbams aptarti.

Kun. Antanas Perkumas, SDB, atnaisavo Mišias už Vene-sueloje mirusias lietuves mo-tinas, kurių ne viena reikšmin-gai prisidėjo prie bendruome-nės veiklos. Kun. Perkumas ap-gailestavo, kad mirusios mo-tinos maldose lietuvių retai prisimenamos.

Po pamaldų, pradedant su-sirinkimą, lietuvių jaunimas, vadovaujamas pirm. Aro Ma-žeikos, padovanojo kiekvie-nai motinai po gražią gėlių puokštę ir sugiedojo "Mari-ją, Mariją".

Susirinkime plačiau aptarta PAL kongreso programa ir ko-misijų darbas. Ta proga Jūra-tė Rosales siūlė pirmininkui imtis iniciatyvos kongreso me-tu susaukti didžiųjų veiksnių "taikos konferenciją". Jos ma-nymu, neutrali Venesuelos te-ritorija, it Ženeva, turimas politinis prestižas ir Bendruo-menėje vyraujanti pozityvi dvasia galėtų įgalinti Bendruo-menę atlikti tai, ko ligi šiol nepavyko pasiekti JAV. Taip pat priminė apie VLIKO (EL-TOS tarnybos) jos tarpininka-vimu išleistą Venesuelos spau-doje atspausdintų straipsnių rinkinį apie Lietuvą, dėkoda-ma Bendruomenės pirminin-kui už jo darbą.

Prieš pradedant gana ištai-gingas vaishes, krašto valdybos pirmininkas pasveikino Vene-zuelos lietuvių katalikų misi-jos vadovą kun. Antaną Perku-mą, SDB, 75 metų amžiaus su-kakties proga. Jam sugiedota "Ilgiausių metų", o sveikatos ir geros darbuotės linkėjimai palydėti lietuvišku "valio".

Gegužės 12 d. į 75 metų su-laukusį sukaktuvininkų ei-les įsiričiavo ir inž. Bronius Deveikis, kurį ta proga svei-kino šeima, giminės, draugai ir kaimynai.

Kitos žinios
Balandžio 29 d. Don Bosco šventovėje lenkų kolonija au-kojo Mišias už Katyno žudynių aukas. Vyskupui Miguel Delga-do asistavo lenkų kolonijos pirm. kun. Urbansky, SDB, ir kun. Antanas Perkumas, SDB. Mišiose dalyvavo ir Lietuvių Bendruomenės atstovai.

Gegužės 2 d. Venesueloje pi-lietybę gavusių socialkriks-čionių partijos nariai ir kvies-tieji svečiai — per tūkstantį — suruošė buv. respublikos pre-zidentui dr. Rafael Calderai pagerbti iškilmingą vakarienę Hiltono viešbučio didžiamame salone. Lietuviams atstovavo dr. Vytautas Dambrava ir gyd. Povilas Dambrava.

Š. m. gegužės 8 d. po sunkios ligos mirė Viktoras Ignatavi-čius. Laidotuvės įvyko Mara-cay miesto kapinėse, dalyvau-jant šiuo metu iš JAV atvyku-siai dukteriai Birutei-Virgi-nijai Ignatavičiūtei-Pečiulie-nei. Birutė buvo viena pačių aktyviausių jaunosios kartos lietuvių veikėjų Venesueloje. Lankantis vysk. Vincentui Brizgiui Maracay, jo garbei suruoštoje vakarieneje dar dalyvavo Viktoras Ignatavi-čius. Visi stebėjosi jo gera nuo-taika, nes, būdamas kone vi-sai aklas, linksmai įsijungė į lietuviškas dainas. Dabar bū-relis Maracay lietuvių jį pa-laidėjo į kapus amžinam po-ilsui. Kor.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 24 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:	
Pirmadieniais 10-3	90 dienų termin. indėlius 9 3/4 %	
Antradieniais 10-3	180-185 d. termin. ind. 10 %	
Trečiadieniais uždaryta	term. indėlius 1 metu 10 1/4 %	
Ketvirtadieniais 10-8	term. indėlius 2 metu 10 1/2 %	
Penktadieniais 10-8	term. indėlius 3 metu 10 1/2 %	
Šeštadieniais 9-1	pensijų s-ta 9 1/2 %	
Sekmadeniais 9-12.30	spec. taup. s-ta 8 %	
	taupomąją s-ta 7 3/4 %	
	depozitų-čekių s-ta 6 %	
	DUODA PASKOLAS:	
	asmenines nuo 12 %	
	mortgicijų nuo 11 1/2 - 14 1/4 %	
	ANAPILYJE skyrius veikia sekmod. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.	

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybės pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Pardudame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪŠY TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Dan Air

Atlieku vėsinimo ir šaldymo sistemų remonto darbus namuose, automobiliuose ir komerciniuose pastatuose.
Savininkas — Danny Jurėnas
Toronto tel. 233-9185 (tarnyba veikia 24 valandas)

HOMETARIO

Real Estate Ltd. Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio draudė? Prieš mokėdami, pažiūrėkite į mūsų kainas. Prašykite — "Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)
Vaziuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukiti kairėn prie pirmųjų sviesų (prieš) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYtuvą (KOMPIUTERĮ)

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas — RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

PROGRESS

REAL ESTATE LTD. REALTOR
1072 Bloor St. W.
Perkant ar parduodant nekilnojamojį nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus A. Bliūdžius
Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechaniniai taisymai. * Sniginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F. GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

"TYPE MASTER GRAPHICS"

3317 Bloor Street West, Toronto, Ontario M8X 1E7 Telefonas: 236-1048
* Raidžių rinkimo bendrovė.
* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.
Skambinkite Linai Kuliavienai arba Vidai Šiaučiuvienei

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bakeoven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu varčius automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.) Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

Septintosios tautinių šokių šventės rengėjų komitetas, posėdžiavęs Klivlande 1984. V. 5. Pirmoje eilėje iš kairės: V. Jokūbaitis, I. Bublėnė, J. Reginienė, pirm. dr. A. Butkus, G. Gobienė, O. Jokūbaitienė, A. Mackevičius. Komitetas aptarė paskutiniuosius didžiojo renginio reikalus

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

pasitraukdamas iš ministerio pirmininko pareigų, ruošiasi paskirti visą eilę naujų senatorių, nes yra 12 neužpildytų vietų.

Ovacijoms Ontario parlamente buvo sutiktas premjero W. Davis pranešimas, kad atsiškrusoms nuo valdinės sistemos mokykloms bus teikiama pilna finansinė valdžios parama. Praktiškai tai liečia atskirą švietimo tinklą turinčias katalikų mokyklas. Lig šiol finansinę paramą gaudavo tik dešimt mokyklų skyrių. Tėvai, leidžiantys vaikus į XI, XII, XIII skyrius, turėdavo mokėti mokslapinių gimnazijų išlaidoms padengti. Dabar tie paskutiniai skyriai iš valdžios gaus tokias pat pašalpas kaip ir viešojo švietimo gimnazijose. Naujoji tvarka pradės įsigalioti 1985 m. rudenį, kasmet apimdama po vieną skyrių, kol bus pasiektas XIII. Premjeras W. Davis betgi nori, kad į katalikiškas mokyklas būtų priimami ir nekatalikai moksleiviai, o į mokytojų eiles sekančiais dešimtmetyje taip pat būtų įsileista nekatalikai.

Premjero W. Davis sprendimu didžiausios katalikai, nes lig šiol jis buvo nusistatęs prieš atskirųjų mokyklų teisių suvienodinimą su valdinėmis mokyklomis. Dėl to arši kova vyko provincinio parlamento rinkimų vajuje 1971 m. tarp valdančių konservatorių ir opozicinės liberalų partijos, reikalaujusios vienodos valdinės paramos abiem švietimo sistemoms. Laimėtojai tapo konservatoriai. Premjeras W. Davis savo nuomonės pakeitimą teisinga ilgai trukusiu šios problemos svarstymu. Galimas dalykas, jam įtakos turėjo sparčiai augantis katalikų skaičius Ontario provincijoje, ypač daug ateivių susilaukiančią Toronto, kur sparčiai auga katalikų italų ir portugalų eilės. Šiuo metu Ontario provincija turi 8,6 milijono gyventojų, kurių 35% — 2,4 milijono yra katalikai. 1941 m. katalikų buvo tik 23%. Parlamento rinkimuose pastebimai didėja katalikų svoris. Neužmirštinis ir kitas faktas, kad katalikiškos mokyklos nuo valdinių skiriasi ne tik religijos dėstymu, bet ir aplamai geresniu auklėjimu, aukštesniu mokslo lygiu. Paskutinieji trys katalikiškų gimnazijų skyriai, negavę valdinės paramos, turi apie 90.000 moksleivių. Jų tėvai už kiekvieną turėdavo kasmet mokėti nuo \$700 iki \$1.100 mokslapinių. Dabar ši našta bus nuimta nuo jų pečių. Išlaidas padengs visi pajamų mokesčio mokėtojai Ontario provincijoje.

Separatistinės Kvebeko partijos atstovų suvažiavimas didelę balsų persvarą priėmė rezoliuciją į sekančius Kvebeko parlamento rinkimus eiti su atsisakymu nuo Kanados ūkiu. Jeigu partija laimėtų rinkimus, gaudama daugiau nei 50% balsų, tai būtų laikoma gyventojų sutikimu atskirti Kvebeką nuo Kanados ir jį paskelbti nepriklausoma valstybe. Tai rezoliucijai nepritarė Kvebeko partijos vadas R. Levesque, didžioji jo ministerių kabineto dalis. Jie tebesilaiko nuomonės, kad Kvebeko atskyrimui nuo Kanados yra būtinas referendumas šiuo klausimu, atskirtas nuo parlamento rinkimų. Laimėjo karštieji partijos veikėjai, į nemalonę būklę įstumdami blaiviau galvojančią savo vadą R. Levesque. Paskutiniai viešosios nuomonės tyrimai liudija, kad sekančiuose parlamento rinkimuose už R. Levesque vadovaujamą separatistinę Kvebeko partiją balsuotų tik 23% rinkėjų, o už liberalus su jų vadovy-

bėn vėl grįžusiu R. Bourassa — 69%. Parlamento rinkimai turės būti paskelbti 1985 m. pavasarį arba rudenį.

Ateitininkų žinios

Moksleivių stovykla Dainavoje bus liepos 2-15 d.d. Komendantu bus Vytas Klyoris, kapelionais — kun. A. Saulaitis, SJ, ir kun. Marcus. Į stovyklą važiuoja specialūs autobusai iš Klivlando šokių šventės. Registracijos lapus Toronto turi D. Čuplinskas.

Sekančiais metais sueis 75 metai nuo ateitininkų įsisteigimo. Ta proga Čikagoje bus ruošiamas deimantinis ateitininkų kongresas rugpjūčio 30 — rugsėjo 3 d.d. (Darbo dienos savaitgalyje). Federacijos vadas dr. K. Pemkus prašo dabar pateikti siūlymus, pagėdavimus šiam ypatingam renginiui. L. U.

Skautų veikla

• LSS rinkimuose kandidatus siūlyti iki liepos 15 d. rinkimų prezidentui: v.s. L. Ramanauskas, 7143 S. Troy St., Chicago, IL 60629, USA. Tel. (312) 434-8428. Kartu siūsti pasisakymus rūpimais klausimais. Tai bendras visų rinkimuose dalyvaujančių vadovų-vių korespondencinis suvažiavimas, kuriame reikia visiems reikšti nuomones, pageidavimus, naujus sumanymus. Bet visa tai gali daryti tik rinkimuose užsiregistravę broliai — sesės, priklausę LSS-gai ir užsimokėję nario mokesį.

• LSS vadovų "Gintaro" mokyklos reikalais s. S. Gedgaudienė lankėsi Toronto ir dalyvavo skautininkų sueigoje.

• T. Paulius Baltakis, OFM, skautininkas ir LS Brolijos vyr. dvasios vadovas, paskirtas vyskupu išeivijos lietuviams. Sveikiname.

• XXI-oji Romuvos stovykla artėja. Liepos 28 d. vėl visi susitiksime. Paskubėkim registruotis. Tai didelė pagalba ūkio skyriui. Broliai Petras ir Aras žada gerą maistą. Reikia žinoti, kiek bus valgytojų.

• Sveikiname sesę Aldoną ir jos vyrą Antaną Sergačius, sulaukusius Pauliuko-Antano. Vilkiukų draugininkas džiaugiasi... C. S.

Turner & Porter

laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ont. Tel. 533-7954

PEEL CHAPEL 2180 Hurontario St. 379-7448

RONCESVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHAPEL 2397 Bloor St. W. 767-3133

TURNER & PORTER

REAL ESTATE LTD.

1072 BLOOR ST. W.

TORONTO, ONT. M8X 1E7

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

TEL. 236-1048

Toronto Lietuvių namų poilsio stovykla

rengiama Tėvų pranciškonų stovyklavietėje
Wasagoje, rugpjūčio 4 — 12 d.d.

Plėtesnei informacijai kreipkitės:

Lietuvių namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6
arba: V. Kulnys, tel. 769-1266

Pranešame tautiečiams, kad
naujas gydytojas

Ramūnas J.F. Saplys,
B.Sc., M.D. CCFP

pradėjo savo praktiką ir priima pacientus pirmadieniais
5-9 v. v., trečiadieniais 3-7 v. p. p., penktadieniais
4.30 v. p. p. — 8.30 v. v. Skambinti galima bet kuriuo metu.

Adresas:

2425 Bloor St. W.,
Suite 401 (Jane-Bloor),
Toronto, Ontario

Telefonas

(416) 762-7155

"Vilniaus" paviljono karalaitė DANA KALENDRAITĖ prisaga iškilmų
gėlę Toronto burmistrui ART EGGLETONUI pensininkų namų "Vilnius
Manor" atidarymo bei pašventinimo iškilmėje Toronto 1984. VI. 5, dalyvau-
jant gausiam būriui tautiečių Nuotr. Luby Wojtów

PADĖKA

Mūsų nuoširdus aciū Tėvui Au-
gustinui, OFM, už atlaikytas Mi-
šias, rengėjoms dukroms ir sūnui
su šeimoms, mieliems draugams
už tokį gražų mums suruoštą po-
buvį vedybinio dešimtmečio pro-
ga. Jūsų lietuviškas nuoširdumas
liko visada kaip malonus prisimi-
nimas mūsų širdyse.

Ačiū visiems, kurie praleido
su mumis tą gražų vakarą.
Jums dėkingi —

S.A. Štukai

PADĖKA

Už mums suruoštą mergvakarį
nuoširdus aciū mielom rengėjom
ir šeiminiškai — už dovanas, pa-
ruoktą maistą, gardžius pyragus,
linkėjimus ir turiningus žodžius.
Dėkojame visom viešnioms iš arti
ir toli atvykusioms už dalyvavimą
ir dovanas. Ačiū "Volungės" dai-
nininkėm ir vadovėi už gražias
daines.

Jūsų sudėtas kraitis mums il-
gai primins jus visas. Liekame
jums be galo dėkingi.

Dalia Puodžiukaitė
Jurgis Valaitis

PADĖKA

Nuoširdi mano padėka visoms
mieloms rengėjom už rūpestį ir
darbą ruošiant man tokį gražų
mergvakarį. Labai aciū visoms
viešnioms, kurios atvykote pra-
leisti su manimi to vakarą.

Ypatinga mano padėka vyriaus-
ioms rengėjom — p.p. A. Rama-
nauskienėi, R. Bražukienėi ir O.
Spudienėi.

Labai aciū D. Chornomaz už to-
kį gražų mano mergvakario prave-
dimą, o mano brolienei I. Vitkie-
nei — už menišką svečių knygos
apipavidalinimą.

Dėkoju visoms sveikintojoms:
pirmajai pamergei S. Underytei,
G. Paulionienei ir krikšto mamai
B. Spudienėi.

Dar sykį nuoširdus aciū už vi-
sas gražias dovanas ir puikias vai-
šes. Jūsų nuoširdumas visada liks
kaip mielas prisiminimas mano ir
Petro širdyse.

Jums dėkinga —

Danutė Vitkutė

PADĖKA

Grįždama į gyvenimą, noriu pa-
dekoti Aukščiausiam už stebuk-
lingą manęs pagydomą. Mano di-
džiausia pagarba ir padėka mūsų
Tėvams pranciškonams: Tėvui
Augustinui, Tėvui Eugenijui, Tė-
vui Liudui, Tėvui Pijui ir kun. B.
Pacevičiui.

Krisdama kasdieną iš vilties į ne-
viltį, buvau priblokšta ir bevil-
tiška. Jūs suteikėt man viltį į nau-
ją gyvenimą.

Dėkoju Sv. Juozapo ligoninės
gydytojams dr. Ronald, drs. Alek-
sui ir Mykolui Valadkoms, dr. Bai-
dai, dr. Mycek, dr. Grosmanienei,
dr. Kennedy, dr. McIntyre.

Jūsų pašventinto dėka aš iš-
vargingos kelionės grįžtu ir svei-
kųjų pasaulį. Dėkoju savo brangie-
siems: vyrui, vaikams ir vaikai-
čiams už jų laimingas šypsenas.
Taip pat dėkoju už gailingųjų
seserų švelnumą ir pašventimą,
už nuolatinį mano nuotaikos kei-
limą ir visa, ką medicinos moks-
las sukūrė ligonėms kritikoje
padėtyje pagelbėti.

Taip pat dėkoju ponioms: Au-
strotienei, Balčiūnienei, Astrau-
skienei, Katelienėi, Onutei Vili-
mienei su seserimi, Mortai Jūrė-
nienei, J. Ruslienei, E. Jūrėni-
nei su šeima, Almai Jūrėnienei
su šeima, Čeponienei, Stepaite-
nei, Jokūbynienei, Prakiapienei,
Gaputienei, Bumbulienei, Tamu-
lionienei, Kleizienei su šeima,
Kuolienei, Kulpavičienei, Sungai-
lienei, Kairienei, Valentini ir
Elzei Simanavičienėms, taip pat
— Rūtai Giršienei su vyru, M. Sta-
tulevičienei, p.p. Leliams. Visoms
joms ir visiems esu labai dėkinga.

Taip pat esu dėkinga savo myli-
mai sesutei ir svaiviniui su visa
šeima, savo vyrui už jo nuolatinį
rūpestį manimi.

Taip pat dėkoju visoms ponioms
už atneštas gėles, saldinius ir
kitas dovanas, ypač už lietuvišką
spaudą.

Telaimina Jus visus Dievas —
Marija Labanauskaitė-Norkienė

DAŽYTOJAS-

DEKORATORIS

su 30 metų patirtimi. Atlieka
išorės ir vidaus dažymo bei po-
pieriavimo darbus. Skambinti
vakarais po 6 v. v. 769-7044 To-
ronte, KAROLIS ABROMAITIS

Lietuviška baldų dirbtuvė Torontė

Daromi nauji minkšti baldai ir
aptraukiami seni PIGIA KAINA.
P. Lubys. Tel. 638-3171, 247-6405

Visais kelių reikalais kreiptis:

V. BAČENAS

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Tėviškės žiburiai • 1984. VI. 21 — Nr. 25 (1792) • psl. 9

TORONTONT

A.a. Vaclovo Ivanausko at-
minimui vietoje gėlių Ona bei
Jonas Azubaliai ir sūnūs paau-
kojo "Tėviškės žiburiams" \$20.

M. Noreikienė, pagerbdama
mirusį savo vyrą a.a. F. No-
reiką ir a.a. J. Januškiene, jų
atminimui paaukojo "Tėviškės
žiburiams" \$40.

Pagerbdamas mirusius — a.a.
Povilą Vindašių, Feliksą No-
reiką ir Liudą Borisą, A. Žulys
paaukojo "Tėviškės žibu-
riams" \$50.

A.a. Algirdo Rickaus penke-
rių metų mirties sukakčiai
paminėti motina H. Rickienė
paaukojo "Tėviškės žibu-
riams" \$100.

Pagerbdami gerą Raguvos
vidurinės mokyklos klases
draugą a.a. Praną Aleliūną
ir, reikšdami užuojautą velio-
nies broliui Antanui Aleliū-
nui, brolienoms Aldonai ir
Onai Aleliūniene, ketu-
riems jo broliavaikeims Ale-
liūnams bei visiems giminiams,
— vietoje gėlių aukojame "TŽ"
\$50.

Jonas ir Ona Kartis

Susijedavo Loretą Lenaus-
kaitę su Gintautu Kamaičiu.
Sutuoktuvės numatytos š. m.
rudeni.

Montrealio lietuvių kredito
unija "Litau", skirstydama pa-
ramą spaudai bei visuomeni-
nei veiklai, paskyrė "Tėviškės
žiburiams" \$200.

Inž. Kestutis Čeponis su še-
ma grįžo iš Saudi Arabijos,
ten atlikęs tarnybinius įsipai-
reiojimus. Toliau jis dirbs
"Bell" bendrovėje JAV-se.

"Bakis Gallery" (1576 Bloor
St. W.) atidarymo iškilmė įvy-
ko birželio 7 d. Susirinko pilna
galerija tautiečių. Tose pačio-
se patalpose yra įsikūrus ir
knygynas "Amber House", tu-
rįs daug lietuviškų knygų ir
atminų (suvėnyrų). Ten pat yra
ir kelionių agentūra "Audra".
Atidarymo proga galerijoje
buvo išstatyti žymių lietuvių
dailininkų darbai ir paties
dail. J. Bakio skulptūros.

Metropolinio Toronto žur-
nalas "Business" š. m. birže-
lio mėnesio laidoje išspaus-
dino rašinį apie finansines
bendroves bei investicijas,
kuriamie cituojamas ir L. Ma-
tuko pareiškimas. L. Matukas
yra "Lehndorff Canadian Pro-
perties" bendrovės vykdoma-
sis vicepirmininkas ir reika-
lų vedėjas. Prie straipsnio
pridėta ir jo nuotrauka.

Stefa Gedgaudienė iš Kliv-
lando, lydimą M. Vasiliaus-
kienės, aplankė lietuvių insti-
tucijas Torontė ir Mississaugo-
je. Ji ypač domėjosi "TŽ"
spaustuvės naujomis rinkimo
mašinomis, nes pati yra rin-
kėja, talkinanti "Dirvai", ku-
rią redaguoja jos vyras Vyt.
Gedgaudas.

Ontario meno taryba (Onta-
rio Arts Council) š.m. pavasarį
paskirstė \$3,056,386 kaipo pa-
ramą meno vienietams ir paski-
riems menininkams bei rašyto-
jams. Paramą gavo 519 meni-
ninkų, 204 meno organizaci-
jos, 24 chorai. Ilgame sąraše
betgi nematyti nė vienos lie-
tuviškos pavardės, išskyrus lie-
tuviškai skambančią pavardę
Andrew Vaisius. Prašymai pa-
ramai gauti siunčiami šiuo ad-
resu: Ontario Arts Council,
Suite 500, 151 Bloor St. W., To-
ronto, Ont. M5S 1T6. Telefo-
nas informacijai: (416) 961-
1660.

"Lietuva turi teisę reikalaus-
ti tautos laisvės teisių nema-
žiau už Afrikos tautas, buvu-
sias kolonijas", pareiškė Pe-
ter Worthington 1984.VI.7
konservatorių partijos su-
rengtose svarstybose "Vilnius
Manor" salėje. Dalyvavo per
150 lietuvių ir kitų. Po Andrew
Witer įvado dr. L. Lukss paro-
dė filmą iš dabartinį sovietų
koncentracijos stovyklų
Latvijoje "What The Soviets
Hide". 25 min. filme buvo ro-
domos privertiamojų darbo
stovyklos, žiūri jų apsauga,
kalinius vežiojantys sunkve-
žimiai su kareivių ir sunų pa-
lyda. Po to kalbėjo Wilson,
M.P., ir P. Worthington. Kal-
bėtojai pabrėžė, kad laisvės,
teisės ir kiti žodžiai vienai-
pats aiškinami Vakaruose, kitaip
— sovietų bloke. Jų interesus
— skieisti netiesą ir kvalinti
kitus. Esą Kanados valdžia
nereaguoja į sovietų bloke
pažeidžiamas žmonių teises.
Kas kalba apie sovietų gyve-
nimo tikrus faktus, laikomas
antisovietiniu. Kanados val-
džia skolinasi pinigų dide-
lėmis palūkanomis Niujorke
ir skolina Alžjerai bei kitoms
sovietų bloko valstybėms ma-
žom palūkanom.

Kiekviena tauta turi teisę
laisvai gyventi ir to reikalau-
ti. Sovietų taika reiškia išsi-
plėtimą jėgos priemonėmis.
Reikia, kad kanadiečiai su-
prastų ne tik sovietų skelbia-
mą "taiką", bet ir sovietų grės-
mę žmonių teisėms. V.M.

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS,

B.A. M.L.S. LL.B

3031 Bloor St.W., Suite 200

prie Royal York

Toronto, Ontario M8X 1C5

Telefonai:

įstaigos (416)231-4138

namų 848-0234

A & L Windows

66 Spadina Ave., Hamilton, Ont. L8M 2X1

Savininkai — Algis ir Lenis Žilvyčiai

Esamus langus pakeičiame
šiluminiais (thermal) langais
dvigubo ar trigubo storumo
stiklo. Taip pat (dedame aliu-
mines duris 2" ir aliuminius
išorinius langus (storm win-
dows) (vairios rūšies ir spal-
vos, pagamintus pagal užsa-
kymą. Nemokamas (kainojimas).

Lietuviams 10% nuolaida. Skambinti telefonu

(416) 545-6556 Hamiltone,

Torontė ir apylinkėse prašome skambinti "collect"

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir

RIMA (Petkute) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v. r. - 7 v. v., šeštadieniais - 9 v. r. - 5 v. p. p.

Narys "Better Business" biuro

INSURANCE

* Namų — Gyvybės

* Automobilų

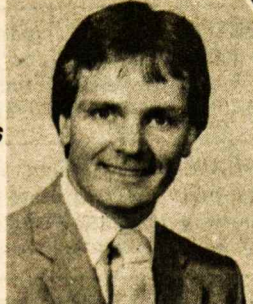
* Komerčiniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas
patarnauja
lietuvių kalba
Nemokamas namų
vertinimas

Kingsway Real Estate Ltd. Realtor
1614 Bloor Street West

(priešais Toronto Lietuvių namus)

Telefonas 535-2331, namų 532-5893

Perkant ar parduodant namus

skambinti ANTANAS GENYS

231-2839

Frank Barauskas Ltd. Realtor-3828 Bloor St.W., ISLINGTON

DRAUDA

MASKELL INSURANCE
BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA

• 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Advokatas ALGIS S. PACEVIČIUS,

B.Sc., LL.B

2 Jane St., Suite 303

Toronto, Ontario M6S 4W3

Bloor ir Jane gatvių kampas

Telefonai:

įstaigos (416)762-7393

namų 233-0303

1984 metų ekskursijos:

VILNIUS arba Vilnius ir kiti Europos miestai

Birželio	21 — 29	Rugpjūčio	16 — 24
Liepos	19 — 27	Rugsėjo	6 — 14
Liepos	19 — 31	Spalio	4 — 12

Vilnius ir Ryga

Galima važiuoti 8 dienoms arba ilgesniam laikui grupėje arba paskirai.
Grupės gegužės 24, liepos 19 ir rugsėjo 6 lydesiu aš pats — norintiems
galėsiu nupirkti automobilus. Smulkesnių žinių telrautis čia žemiau
nurodytu adresu ir telefonu.

V. BAČENAS All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West,

Toronto, Ontario M6P 1A5

TORONTONT

Anapilio žinios

— Parapija ruošiasi kun. K. Kaknevičiaus primicijos, kurios įvyks birželio 24, sekmadienį, 4 v.p.p.

— Religijam pasaulio lietuvių kongresui aukos renkamos ir toliau. Iki šiol surinkta \$2,139.00.

— Koncertinio pianino vajui paaukojo \$50: P.V. Šturmas, A. Kazilis, V. Zadorskis; \$40: A.R. Simanavičai; \$20: A. Padolskis, M.J. Gudeliai; \$10.55: D. Zakarevičienė; \$10: Alekna.

— Lietuvių kapinėse paaukojo \$100: A. Aperavičienė, St. Povilenskis, E. Senkuvienė; \$40: A. Didžbalienė; \$25: O. Baziliauskienė.

— Parapijai paaukojo \$100: J. Jursys, A. Aperavičienė; \$50: A. Draugelis.

— A.a. Kazimiero Aperavičiaus mirties metinės paminėtos birželio 16 d. Mišiomis. Po jų buvo pašventintas paminklas lietuvių kapinėse. Šiame minėjime ir pusrėčiuose dalyvavo daug tautiečių.

— Antanas Elijošius, ilgametis parapijos choro narys, birželio 9 d. atšventė 80-jį gimtadienį, dalyvaujant šeimos nariams, giminėms ir draugams.

— Mišios birželio 24, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Joną Birgiolą, 11 v.r. — už a.a. Eleną Jursienę, 4 v.p.p. — kun. K. Kaknevičiaus primicijos; Wasagoje 11 v.r. — už a.a. Joną Grikini.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Birželio 17 d. per 11.30 v. Mišias paminėtos sibirinių tremimų metinės.

— Kun. Pauliaus Baltakio, OFM, konsekracija į vyskupus įvyks rugšėjo 17, pirmadienį, Portland, Maine, katalikų katedroje. Konsekracijos pranešimą JAV arkiv. Pio Laghi, vysk. V. Brizgys ir Portlando vysk. Ed. C. O'Leary. Vaisės bus pranciškonų vienuolyne, Kennebunkporte.

— Susituokė Vytenis Danaitis su Anžele Kručiute.

— Tretininkų Mišios — birželio 21, ketvirtadienį, 10 v.r., po jų — susirinkimas Parodų salėje.

— Mišios šeimom anglų kalba bus laikomos kiekvieną sekmadienį ir vasaros metu 9.30 v.r. mūsų šventovėje.

— "Dux Magnus" operos bilietai platinami salėje po Mišių.

— Jaunimo stovykla lietuviškai nekalbantiems lietuvių kilmės vaikams Wasagoje bus liepos 1-14. Lietuviškai kalbantiems vaikams liepos 14-28, jaunų šeimų stovykla liepos 28 — rugpjūčio 4.

— Parapijai aukoj: M. Žemaitienė \$50; Share Life: P. Skrupskas \$50, V.P. Melnykai \$50.

— Mišios birželio 24, sekmadienį, 8.30 v.r. — už Jūrpalių mirusių, 9.30 v.r. — už a.a. Elzbieta Šimkienę, 10.15 v.r. — Jono šeimos intencija, 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius, 7 v.v. — už a.a. Karoliną Prišcepionkienę.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldas liepos 1, sekmadienį, 9.45 v.r., laikys kun. P. Dilys.

— Dvylikatis Amerikos liuteronų sinodo (Lutheran Church in America) suvažiavimas įvyks birželio 29 — liepos 5 d.d. "Constellation" viesbutyje. Jame liepos 3 d. vakare sveikinimo kalbą pasakys ir Vatikano krikščionių vienybės sekretoriato atstovas kardinolas J. Willebrands. Suvažiavime dalyvaus per 1000 atstovų ir svečių.

Lietuvių namų žinios

— Birželio 17, ryšium su Tėvo diena, LN moterų būrelis atstovės sutiko į popietę atsilankiusius tėvus su gvardikais. Popietės metu moterų būrelio valdybos pirm. A. Jucienė pasveikino susirinkusius tėvus.

— LN vyrai ir "Atžalynas" rengia gegužinę liepos 15 d. Clairville Conservation Area. Vykstantiems automobiliams patariama atvykti ankščiau, nes parko vadovybė automobilių neįsileidžia į parką, jei parkas yra perpildytas ir rezervuotiems aikštėms išimčių nedaro.

— LN lankėsi S. Stikliūtė iš Westmont III, S. Potter iš Waukegan III, N. Cirtautas iš Detroito, P. ir J. Staškūnai iš W. Palm Beach, FL, V. ir L. Šalčiūnai iš Anglijos Londono ir J. Viktas iš V. Vokietijos Liubeko.

— Iki birželio 23 d. LN parduodami Karavano pasai papiginta kaina.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronto.

IŠNUOMOJAMAS vienam arba dviem asmenim dvejų kambarių ir virtuvės butas II aukšte. Yra garazas. Artį požeminio ir autobusų. Tik kelios minutės iki parduotuvių. Pagaudama nerūkiančių. Skambinti tel. 766-1356 Toronto.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" šiais metais atostogaus dvi pirmąsias liepos mėnesio savaites. Lalkraštis neišeis liepos 5 ir 12. Priešatostoginis numeris išeis birželio 28 d. data. Atostogų metu veiks tiksliai administracija.

Primicijos Anapilyje

Romoje naujai įšventinto kunigo Kazimiero Kaknevičiaus primicijos rengiamos Anapilyje birželio 24, sekmadienį. Primicinės Mišios bus Lietuvos kankinių šventovėje 4 v.p.p., dalyvaujant daugeliui kunigų, giminių, visuomenės atstovų. Vaisės — po Mišių Anapilio salėje. Jas rengia Lietuvos kankinių parapijos taryba ir kviečia visus tautiečius dalyvauti. Pakvietimai (po \$10) gaunami pas R. Celejewską (tel. 231-8832) skambinant vakarais.

Metinis KKK Kultūros Draugijos "Žiburiai" susirinkimas — birželio 21, ketvirtadienį, 7.30 v.v., "Tėviškės žiburių" patalpose Anapilyje. Visi nariai prašomi dalyvauti.

Tautybių savaitė Karavano prasidės birželio 22, penktadienį, ir baigsis birželio 30, šeštadienį. Lietuvių paviljonas "Vilnius" Prisikėlimo par. salėse veiks darbo dienomis nuo 6 v.v. iki 1 v.r., šeštadieniais nuo 4 v.p.p. iki 1 v.r., sekmadienį (VI.24) nuo 4 v.p.p. iki 10 v.v. Daugiau informacijų žiūr. skelbime.

Demonstracija, reikalaujanti Jaltos susitarimų atšaukimo, rengiama birželio 24, sekmadienį, 3.30 v.p.p., prie JAV konsulato (360 University Ave.). Rengėjas — Canadian Coalition for Peace Through Strength. Ji kviečia dalyvauti ir lietuvius.

Plataus masto tautybių gegužinę rengia CHIN radijo stoties savininkas John Lombardi birželio 29 — liepos 2 dienomis Nathan Phillips Square ir Parodų aikštėje. Sudaryta labai įvairi programa, pritaikyta didelėms masėms žmonių. Rengėjai tikisi 250,000 dalyvių. CHIN yra radijo stotis, iš kurios transliuojama ir sekmadieninė lietuvių programa.

Lituanistikos seminaras gimnazijos baigusiems rengiamas š. m. rugpjūčio 5-19 d.d. Akrono, Ohio, Loyola of the Lakes rėšių centras (5620 South Claremont Ave., Chicago, IL 60636, USA). Mokestis — \$310 JAV. Nepasiturintieji gauna fondų paramą. Registracijos nedelsiant, nes vietų skaičius ribotas.

"The Toronto Star" 1984.VI.8 išspausdino Al. Sokol straipsnį apie Laisvės olimpiadą, kuri įvyks liepos 5-7 d.d. Etobicoke Centennial Park patalpose. Ryšium su ta olimpiada jis aprašė ir jos garbės pirmininką Leoną Rautinšą kaip geriausią Kanados krepšinio žaidėją. Autorius taip pat pažymėjo, kad olimpiados rengėjų komitetui vadovauja Rimas Petrauskas. Minėtoje olimpiadoje plevesuos vėliavos — Estijos, Latvijos, Lietuvos ir Ukrainos.

Prel. L. Tulaba, Šv. Kazimiero kolegijos rektorius Romoje, lankydams lietuvių gyvenvietes JAV-se, neaplenkė ir Toronto. Čia jis per trejetą dienų aplankė parapijas, "TŽ" ir visą eilę asmenų. Jo kunigystės 50 metų sukaktis bus iškilmingai paminėta Romoje š. m. rugšėjo 23 d.

Apie kazimerinį kongresą Toronto š. m. rugšėjo 1 ir 2 d.d. platų informaciją straipsnį su nuotrauka išspausdino Čikagos dvisavaitraštis "Laisvoji Lietuva" 1984 m. 10 nr. Straipsnio autorius — Stepas Varanka. "Draugas" 1984.VI.5 laidoje išspausdino kazimerinio kongreso informacinės komisijos paruoštą informaciją apie programą, viešbučius, operą ir kitus renginius.

PRIZIŪRĖTI MAŽAM BERNIUKUI jieskau moters, galinčios gventi mūsų namuose arba ateinančios. Skambinti tel. 286-1231 Toronto.

ATLIEKU visokius namų remonto ir stalius darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindų kilimus ir sofas (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronto — J. Ballūnas.

Kviečiame visus dalyvauti

1984 metų Laisvės olimpiadoje Toronte, Ontario, Kanadoje SPORTAS

Birželio 23, 30: šaudymas latvių klube

Liepos 4: ledo ritulys ir futbolas

Liepos 5: olimpiados atidarymas 6 v.v., Etobicoke Centennial stadione futbolas, krepšinis, ledo ritulys

Liepos 6: tenisas, futbolas, krepšinis, lengvoji atletika, ledo ritulys

Liepos 7: tinklinis, tenisas, lengvoji atletika, plaukimas, futbolas, krepšinis, ledo ritulys

SPECIALŪS RENGINIAI

Liepos 2, 5.30 — 7.30 v.v.: Laisvės olimpiados kultūrinis festivalis, Ontario Place, Summer Gardens. Lietuviams atstovaus Violeta Rakauskaitė iš Anglijos

• Žymenų (teikimas iškilniais atletams (lietuvių — Arvydas Barkauskas iš Londono, Ont.)
• Laisvės olimpiados žibinto uždegimas ir vėliavų pakėlimas

Liepos 5, 6.00 — 7.00 v.v.: Laisvės olimpiados atidarymas Etobicoke Centennial stadione

• Olimpiados žibinto atnešimas, vėliavų eiseną, atletų eiseną

Liepos 6, 8 v.v.: susipažinimo vakaras-šokiai Prisikėlimo parapijos salėse (1011 College Street)

Liepos 7, 7.30 v.v.: baigiamieji šokiai "Constellation Hotel", 900 Dixon Road, Toronte (prie aerodromo, \$8 asmeniui)

• Loterijos bilietai — platinami jau dabar parapijose. • Sporto programų — įėjimo kaina \$10 asmeniui perkant iš anksto, \$12 asmeniui perkant olimpiados metu. • Nakvynės prašome sau rezervuoti "Constellation" viesbutyje (tel. 416 — 675-1500; 900 Dixon Rd., prie aerodromo; atn. Mrs. Regina Knox). Kambario kaina — \$50 (dvi dvigubos lovos). • Bilietų programų — įėjimų užsakymo ir informacijos būstinė veiks ištisas 24 val. Tel. 416 - 537-4375. Adresas: 1984 Free Olympiad, 83 Christie St., Toronto, Ont. M6G 3B1 (Attention: Lithuanian Organizing Committee)

"GINTARO" ŠOKĖJAMS,
išvykstantiems į tarptautinį folkloro festivalį Britanijoje, tėvų komitetas rengia
išleistuves liepos 10, antradienį, 7.30 v.v.,

Toronto Lietuvių namuose ir kviečia visuomenę gausiai dalyvauti.

Po trumpos gintariečių programos bus vaisės ir loterija.
Įėjimas — laisva auka gintariečių kelionei. Iki pasimatymo! Tėvų komitetas

Birželinės metinės

Sibirinių tremimų metinės ir šiemet paminėtos ekumeninės baltiečių pamaldomis Toronto anglikonų Šv. Pauliaus šventovėje birželio 14 d. Baltiečių federacijos pavesė, jas organizavo estų evangelikų kun. T. Nommik. Dalyvavo keletas liuteronų ir katalikų kunigų su latvių liut. arkiv. A. Lūsiu, Baltijos valstybių konsulai, Bendruomenių atstovai, organizacijų vėliavos ir apie 1000 baltiečių. Giedojo latvių ir estų Šv. Andriejaus parapijų chorai. Pamokslą sakė latvių ev. kun. J. Calitis. Šv. Rašto skaitymus atliko kun. J. Staškus ir kun. P. Dilys. Tautų maldą skaitė kun. A. Celms, Viešpaties maldą — kun. U. Peterson. Įspūdingos buvo apeigos Sibiro kankinių pagerbimo. Uždegant kiekvienos tautybės žvakę, maldas gimtosiomis kalbomis skaitė kunigai — K. Raid, A. Arajis, Pr. Gaida.

Iškilnė baigta arkivyskupo A. Lūsiu palaiminimu ir tautų himnais. DI.

Platoka informacija apie Šv. Kazimiero sukakties kongresą Toronte išspausdino "Draugas" 1984.V.17. Ją paruošė Č. Senkevičius. Po tos informacijos paskelbimo įvyko vienas pakeitimas, būtent kongreso pamaldos įvyks ne anglikonų šventovėje, bet katalikų Šv. Mykolo katedroje. Pakeitimas padarytas kongreso rengėjų kardinolo pageidavimu.

"The Catholic Register" 1984. VI.16 laidos pirmame puslapyje įdėjo V. Žalnierūnaitės padarytą lietuvių vaikų darželio nuotrauką su sese Loreta Jonušaitė.

Apie "Aro" koncertą Detroito platų Alf. Nako aprašymą išspausdino "Draugas" 1984. V.17. Jis labai gražiai įvertino choro dainavimą, bet apgalvestavo klausovų stoką (900 vietų salėje buvo 300). Jis taip pat gerai įvertino akompaniatorių Joną Govėdą: "Tokio akompanuotojo 'Arui' gali kiekvienas choras pavydėti".

LIETUVIŲ PAVILJONAS

"VILNIUS"

tarptautiniame Toronto Karavane veiks Prisikėlimo parapijos salėse (1011 College Street) birželio 22-30 dienomis sekancia tvarka:

1. Bus atidarytas:

a. darbo dienomis nuo 6 v.v. iki 1 v.r.
b. šeštadieniais nuo 4 v.p.p. iki 1 v.r.
c. sekmadienį (VI.24) nuo 4 v.p.p. iki 10 v.v.

2. Programą, kartojamą kas valandą, atliks "Gintaro" ansamblio šokėjai ir dainininkės su solistu R. Paulioniu:

a. darbo dienomis nuo 7 v.v. iki 10 v.v.
b. šeštadieniais nuo 4 v.p.p. iki 10 v.v.
c. sekmadienį (VI.24) nuo 4 v.p.p. iki 9 v.v.

3. Veiks bufetas su lietuviškų valgių patiekalais bei pyragais ir gėrimų baras.

4. Šokiams gros kasdien "Tzygani" orkestras iki paviljono uždarymo.

5. Įėjimo pasus, su kuriais galima lankyti visus paviljonus, parduoda:

a. darbo dienomis — "Paramos" ir Prisikėlimo kredito kooperatyvai, Lietuvių namai ir V. Dauginio draudos įstaiga,
b. sekmadieniais — Lietuvių namų popietėse, Anapilio bankelyje V. Bačėnas ir platintojai Prisikėlimo parapijoje,
c. vakarais ir savaitgaliais — V. Kulnys, tel. 769-1266,
d. budėtojai prie įėjimo į paviljoną.

Maloniai kviečiame visus lietuvius atsilankyti su šeimomis bei kitataučiais draugais ir tuo prisidėti prie šio renginio pasisekimo. KLB Toronto apylinkės valdyba

FLEITOS ir PIANINO REČITALIS -

birželio 24, sekmadienį, 3 v. p. p.,
Concert Hall, The Royal Conservatory of Music
(273 Bloor Street West)

Programą atliks fleitistas Tomas Regina ir pianistas Lauren McInnes

Visi maloniai kviečiami dalyvauti. Įėjimas nemokamas

MONTREALQUE

Gintaras ir Aldona Nagiai birželio 9 d. susilaukė sūnaus P. Rudsevičienės ir dr. Henrikas bei Birutė Nagiai džiaugiasi vaikaičiu.

Akademiniis sambūris Vinco Krėvės literatūros premijai skirti sudarė vertintojų komisiją: Vytautas A. Jonynas, Justas Kibirskis, dr. Ilona Maziliauskienė, dr. Henrikas Nagys, Arūnas Staškevičius. Premija bus įteikta šį rudėnį. B.S.

Šv. Kazimiero parapijoje. — Klebonas kun. St. Šileika buvo išvykęs į Niujorką atlikti rekolokacijų. — Parapijiečiai yra kviečiami dalyvauti šv. Kazimiero kongrese š. m. rugšėjo 1-2 d.d. Toronte. Koncelebracinės pamaldos bus šv. Mykolo katedroje su kard. E. Carteriu ir mūsų vyskupais. Bus operos "Dux Magnus" premjera. Bus užsakyta autobusas iš Montrelio, jei atsisiras 46 asmenys. Kaina — \$36 asmeniui. Skambinti į kleboniją 521-9930. — Bir-

želio 2 d. p.p. Skruibių ūkyje buvo pagerbti Antanas ir Izabelė (Skruibytė) Jonušai-Yaunish 35 metų vedybinio gyvenimo sukačties proga. Pagerbtuves suruošė dukros — Zuzana Šimonienė, Cathy, Sindy, Debbie Jonušaitės. Dalyvavo giminės ir artimieji draugai. A. Yaunish yra par. komiteto pirmininkas. — Namuose gydosai savo brolio Jono priežiūroje choro narys Vilius Kalinauskas. — Šv. Onos dr-jos pirm. Elena Kurilienė ilgėsniam laikui išvyko pas savo sūnaus Jono šeimą į San Francisco. Draugijos reikalais rūpinasi vicepirm. Ona Cousineau. — Birželio 10 d. įvyko naujų Longeul kapinių atidarymas. Lietuviams yra galimybė gauti savo skyrių. — Sekminių pamaldos buvo iškilmingos, dalyvavo nemažas skaičius parapijiečių. Choras baigė savo sezoną. Chorvedys M. Milox išvyko 2 mėnesių kelionei į Europą. Svetainėje įvyko užbaigimo vaisės. Sk.

ATEINA ATOSTOGOS!

VERTA PERŽIŪRĖTI IR
SUSITVARKYTI TURIMAS DRAUDAS:

- GAL PAKEISTI
- GAL PAPILDYTI

YRA NAUJŲ PAKEITIMŲ DRAUDOS SRITYJE:

— naujų automobilių drauda pagal naujo automobilio atpikimo vertę per 2,5 metų!
— Nuo birželio 1 d. daugelis bendrovių sumažino draudos kainas automobiliams, gyvenamiesiems namams, inventoriui.

APSIMOKA

Patikrinti draudas, palyginti kainas.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Tel.: 722-3545

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:
certifikatus: min. \$1,000.00		
1 metų	11 %	Nekilnojamo turto,
Terminuotus indėlius:		asmenines ir
1 metų	10.50 %	prekybines.
180 — 364 d.	10 %	Paskolos
120 — 179 d.	9.50 %	mirties
30 — 119 d.	9 %	atveju
Trumpalaikius indėlius		draudžiamos
už \$20,000 ar daugiau		iki \$10,000
Taupomosios sąskaitos:		
specialios	7.25 %	
su drauda	7 %	
Čekių sąskaitos:	5 %	

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve	3907A Rosemont
Pirm. antr. treč.	9.00 — 3.00
Ketvirtadieniais	12.00 — 8.00
Penktadieniais	10.00 — 6.00
	4.00 — 8.00
	2.00 — 6.00

"VILNIUS MANOR" apartamentuose išnuomojamas vieno miegamojo butas už \$469.50 mėnesiui. Skambinti tel. 762-1777 Toronte.

K. CIBAS atlieka visus stalius darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronte.

PROGA LIETUVIAMS. Parduodamas dvejų aukštų labai geram stovyje 26'x50' dydžio namas gražioje Rusholme gatvėje — vienas blokas nuo Prisikėlimo šventovės. Trys atskiri butai su virtuvėmis ir prausyklomis. Galimybė įrengti trečią aukštą. Dvigubas mūrinis garažas. Sklypas 33.5'x147'. Skambinti tel. 1-416-533-5717 Toronte.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J.S. BUBULIAI
Baliai, vestuvės, sužadėtuves, parengimai namuose ir laidotuvių pusryčiai. Skambinti pirmadieniais, antardieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. v. tel. 279-0256 arba 279-6864 Toronte.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ.
Ivairiomis progoms skambinti į "Petals Florist" tel. 769-5009. Adresas: 710 Annette St., Toronto, Ont., vienas blokas į rytus nuo Jane St. Pristatymas į ilgonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvių gėlių tvarkymo srityje.

NATŪRALAUS GYDYMO KLINIKA mediciniškas pooperacinis gydymas. Patarimai asmeniniams ir šeimos reikalais. B. Naujalis, M.T. N.A.N.P. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Tel.(416) 533-8008.

DIDELĖ NUOLAIDA vertikalinėm langų užuolaidom. Teirautis telefonu 626-5977, Oakvilles apylinkėse — 827-3446 vakarais ir savaitgaliais.

BALTIC EXPORTING CO. praneša, kad siuntiniai su Kanadoje apmoketu maitu bus priimami iki liepos 1 dienos. Savininkai S. IR F. JANAVIČIAI

"VILNIUS MANOR" butams reikalingas prižiūrėtojas (janitor). Turi gyventi vietoje. Skambinti darbo valandomis tel. 762-1777 Toronte.

WASAGOJE, Springhurst vasarvietėje, arti lietuvių šventovės ir ežero išnuomojami kambariai su atskiru įėjimu. Galima virti. Tinka trim žmonėms. Telefonas Toronte 534-8112, savaitgaliais — vietoje 51 St. S., 16 nr. Klaiuti — E. Kulienė.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Anelė Gataveckienė tel. (416) 535-0164 arba Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496.